

DÜNYA'da ve TÜRKİYE'de İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ Sorunu ve Çözümler..

Dr.Ahmet SALTİK

AÜTF Halk Sağlığı AbD

www.ahmetsaltik.net

profsaltik@gmail.com

2013-14 / Ankara

Üretenler ve emekleri saygıdeğerdır ve sağlıklı, güvenli ortamda çalışma hakkına sahiptirler.

OSMANLI Dönemi :

Sanayileşmede ciddi gecikme ve çöküş..

Bilinmeze yolculuk..

Fig. 1 Bernardino Ramazzini (1633–1714).

İş Hekimliğinin kurucusu

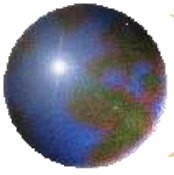
İşyerinde risk etmenleri :

Genel bakış

1. Kimyasal ve toksik maddeler
2. Tozlar ve gazlar
3. Gürültü
4. Biyolojik etmenler
5. Fiziksel yük, çalışma pozisyonu, titreşim
6. Hava durumu ve sıcağa-soğuğa sunuk kalma (*maruziyet*)
7. Aydınlatma, görsel baskı
8. İyonlaştırıcı olan / olmayan radyasyon, elektromanyetik alanlar
9. Atmosfer basıncı
10. Psikososyal baskı (*iş güvencesi yokluğu, düşük ücret vb.*)

İşyerinde risk analizi :

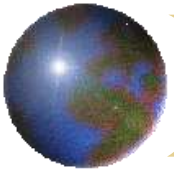
1. Tehlikelerin belirlenmesi
2. Eşik değer, sunukluk değerlendirme, risk değerlendirme kavramları
3. İş psikolojisi, stres-gerilim-kavramı, iş sağlığı etki değerlendirme
4. Risk yönetimi

Risk değerlendirmesi-1

- AB sürecinin türevlerinden olarak, 10 Haziran 2003'te yürürlüğe giren 4857 sayılı **İş Yasası** ve yönetmelikleri ve **İSG Yasası** (2012) önemlidir.
- *Bu yönetmeliklerin çoğu AB Çerçeve Direktif'ine uyumlulaştırılarak yayınlanmıştır.*
- Buna göre yeni **İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği** yaklaşımının temeli **Risk Değerlendirmesi**dir.

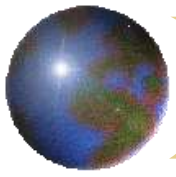
(www.ttb.org.tr/RD/, 23.6.10)

Risk değerlendirmesi-2

- Geleneksel işleyişte gerçekleşen ciddi **iş kazaları**ndan ve **meslek hastalıkları**ndan sonra **risk algılama** düzeyi belirgin olarak yükselir.
- Bu noktada önemli **işçi sağlığı ve iş güvenliği** kararları alınır.
- Ancak zaman geçtikçe, yaşanan olay unutuldukça, eski düzene dönülmesi oldukça sık yaşanır.

(www.ttb.org.tr/RD/, 23.6.10)

Risk değerlendirmesi-3

- **Risk değerlendirmesi** ile sağlanmak istenen, henüz bir sorunun yaşanmadığı ya da görülmediği durumda, tehlikelerin olası sonuçlarına ilişkin **öngörüde bulunma** çabasıdır.
- *Risk değerlendirmesi çalışması, kurum içinden bu anlayışa sahip ve konunun kuramsal birikimini sağlamış çalışanlarca yapılabilir, yapılmalıdır.*
- Bu konuda temel görev **işyeri hekimleri** ile **iş güvenliği mühendislerine** düşmektedir.

(<http://www.ttb.org.tr/RD/> 23.6.10)

Yeraltı maden işletmeciliği çok riskli !..

Bilindiği gibi madencilik sektörü, özellikle de ***yeraltı madenciliği***, doğası gereği içerdiği riskler nedeniyle dünyanın her yerinde planlama, yatırım ve üretim aşamasından pazarlama aşamasına dek çok özel önlemlerle; donanım, bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli izlem-denetim gerektiren, ***Dünyanın en ağır iş kollarından biridir.***

www.maden.org.tr/, erişim : 26.09.09

“Maden kazaları yazgı değil!”

TEPAV (Türkiye Ekonomik ve Politik Araştırmalar Vakfı, TOBB);

- * - Maden sektöründeki ölümlerin yazgı olmadığını;
- *Üretim yönetiminin gereklerinin tam olarak yerine getirilmemesi,*
- - Üretim plan ve projesinin bulunmaması ve
- - *Havalandırmadaki eksiklik ve aksaklıkların ölümlere yol açtığını bildirdi. (AA, 4 Temmuz 2010)*

“Madenlerde Yaşanan İş Kazaları ve Sonuçları Üzerine Bir Değerlendirme”

Kömür sektöründe, 1991-2008 döneminde **iş kazaları ve meslek hastalığı** nedeniyle toplam 2554 işçi yaşamını yitirirken, **sürekli işgöremez** hale gelenlerin sayısı 13 bin 87'ye ulaştı. **İş kazalarının nedenleri** arasında, *üretim yönetiminin gereklerinin tam olarak yerine getirilmemesi, üretim plan ve projesinin bulunmaması ve havalandırmadaki eksiklik ve aksaklıkların ilk sıralarda yer aldığına dikkat çekildi. (AA, 4 Temmuz 2010)*

Özel sektörde durum daha kötü!

- **TEPAV**'ın değerlendirmesine göre, kazalardaki ölüm sayıları, **taş kömürü ve linyit ocaklarında** anlamlı biçimde farklılaşıyor.
“Milyon ton kömür üretimi başına düşen ölüm sayısı” nın, 2007’de taş kömürü ocaklarında linyit ocaklarından 30 kat yüksek!
- “Kazalar” (?!?) sonucu oluşan **ölüm sayılarında** **TTK** ve özel işletilen maden ocakları ayırımında bakıldığında, milyon ton kömür üretimi başına düşen ölüm sayısı **özel işletmelerde** **ne yazık ki daha çok!** (AA, 4.7.10)

TR'de Çin'deki ölümlerin 5 katı!

- Dünyanın ilk 2 büyük kömür üreticisi olan Çin ve ABD'de oluşan maden kazaları incelendiğinde, taş kömürü için milyon ton üretim başına **ölüm** oranlarının Türkiye'den düşük olduğu ortaya çıktı.
- 2008'de **Çin**'de milyon ton başına ölüm sayısı 1,27 iken, aynı oranın Türkiye'de 5 kat daha çok olması oldukça kaygı verici olarak değerlendirildi. Tarihsel olarak bakıldığında hem ABD hem de Çin'de geçmişte ölüm oranlarının yüksek olduğu, alınan önlemlerle bu sayıların düşürüldüğü belirlendi. (AA, 4 Temmuz 2010)

“Hekimler, bütün olanakları ile çalışanların yardımına koşmalıdırlar.”

“İşçilerin meslek hastalıklarına tanı koyabilmek için mutlaka <<ne iş yaptığını>> sorunuz!

Ne yapsam da şu ipek gravatlı ve fularlı, saçları briyantınli, rugan ayakkabılı aristokrat “hekimleri” işçilerin ağır koşullarını görmeleri için kanalizasyonlara, lağımlara, maden ocaklarına.. nasıl götürsem ?!

“Hekimlik, bütün olanaklarıyla çalışanların yardımına koşmalıdır.”

*Bernardino Ramazzini
(1633-1714)*

AMAÇLAR..

Sunu sonunda öğren(i)cilerimiz;

“İş Sağlığı ve Güvenliği”

(İSAGÜ, İSİG) sorun alanında

ülkemizin son durumu hk.

temel bilgiler edinecekler

ve bu bilgiler aracılığıyla

duyarlık geliştireceklerdir.

Bu derste edinilecek bilgiler,

Staj boyunca sürdürülecek

etkinliklerde kullanılacaktır..

Tanım ve Amaçlar

Önemle vurgulanması gereken şudur :

Bir hizmet sözleşmesi (*İş Akdi*) ile işverene -altişverene (*taşeron*) bağlı olarak çalışan işçinin, genelde işverenin / altişverenin uymadığı sağlık ve güvenlik kuralları nedeniyle uğradığı zarar, yakalandığı **meslek hastalığı** ve uğradığı **iş kazası**dır.

Tanım ve Amaçlar

DSÖ'nün konu ile ilgili değerlendirmesi :

**“İşle ilgili hastalıklar,
yalnızca bilinen ve kabul edilen
meslek hastalıkları değil;
oluşumunda ve gelişmesinde
çalışma ortamı - biçiminin,
öbür nedenler arasında
önemli bir etmen olduğu hastalıklardır.”**

Türkiye’de durum :

Cumhuriyet dönemi yasaları

- ❖ **“151 sayılı, 1921 tarihli, Amele Kanunu..”**
(Dip nota bkz. Lütfen..)
- ❖ **Yurttaşlar Yasası (Medeni Yasa), 1926**
- ❖ **Borçlar Yasası, 1926**
- ❖ **Belediyeler Yasası, 3 Nisan 1930**
- ❖ **Umumi Hıfzıssıhha Yasası, 6 Mayıs 1930**
- ❖ **İş Yasası, 1936 – 1971 – 2003**
- ❖ **SSK Yasası, 1945 (İşçi Sig.) – 1965 – 2000**
- ❖ **4857 sayılı son İş Yasası (10.06.2003)**
(Dip nota bkz. Lütfen..)
- ❖ **Borçlar yasası md. 332 : İşverenin işçiyi koruma borcu**
- ❖ **İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, 6361, RG 28339, 30.6.12**
- ❖ **Anayasa (md. 49, 50, 56, 60 vd.)**
- ❖ **İş Sağl. ve Gv. Yasası (6331 sayılı, RG : 30.6.12, 28339)**

Sendikal örgütlenme eritiliyor!

1980'de 3 milyon SSK'lı işçinin yarısı (1.5 milyonu!) sendikalı iken, Ocak 2013'te 10,88 m işçinin ancak %6'sı! (Çalışma Bakanlığı Tebliği, RG: 26.1.13).

Nüfusu Türkiye'nin 1/10'undan az olan Danimarka'da 1,7 m sendikalı işçi var.

İspanyol işçilerinin 2. 471, İtalyan işçilerinin 5.920 milyonu sendikalı.

Bizdeki sendikalı işçi sayısı niçin bir milyonu bile bulmuyor?!

Bir yandan AB Standartları (?!?) ve demokratikleşme (!?) bir yandan emeğin acımasız sömürsü yeni / post-modern (!) yöntemlerle sürdürülüyor.

Sendika yoksa İSG de yok; Emperyalizm durdurulmalı!

24 Ocak 1980 Kararları

12 Eylül 1980 Darbesi ve İSG

1980'de Türkiye nüfusu 44.4 milyon, toplam istihdam 16.5 m ve sendikalı işçi sayısı 2.2 m idi. Ocak 2013'te Türkiye nüfusu 75,6 milyon, toplam istihdam 24.4 milyon ve sendikalı işçi sayısı 960 bine indirilmiştir.

1980 - 2012 arasında nüfus % 70+ artarken, istihdam % 48 büyümüş, sendikalı işçi sayısı dramatik olarak düşürülmüştür!
Bugün öyle bir noktadayız ki; toplu-iş sözleşmesi yasasındaki kurallar uygulanırsa, Türkiye ölçeğinde toplu-iş sözleşmesine oturabilecek sendika sayısı salt 11'dir.

Kimi iş kollarında toplu-iş sözleşmesi olanağı kalmamıştır.

Türkiye'de 1980-2011 arasında sendikalı işçi sayısında dehşet verici eritme..

Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi ayaklar altında.. Niçin ??

İş sağlığı-güvenliğinin ana tehdidi : İŞ-SİZ-LİK !

Krizin bedeli 30 milyon işsiz !

IMF ve ILO'ya göre Dünyada **210 milyon işsiz** var! Durgunluğun özellikle gelişmiş ekonomilere zarar verdiği ve bu ülkelerde işsiz sayısı toparlanma sürecine girmedi. Raporlara göre **küresel kriz** nedeniyle 2007'den bu yana **işsiz ordusuna** 30 milyon kişi daha katıldı. Dünyada işgücü yılda %1.6 oranında büyüyor ve bu işgücüne katılımı istihdam edebilmek (iş bulmak) için **45 milyon yeni iş** yaratılması gerekiyor. Türkiye'de ise her yıl 1,25 milyon «**net**» nüfus artışına iş bulmak gerekli www.imf.org/external/np/sec/pr/2010/pr10324.htm, 2.9 .10

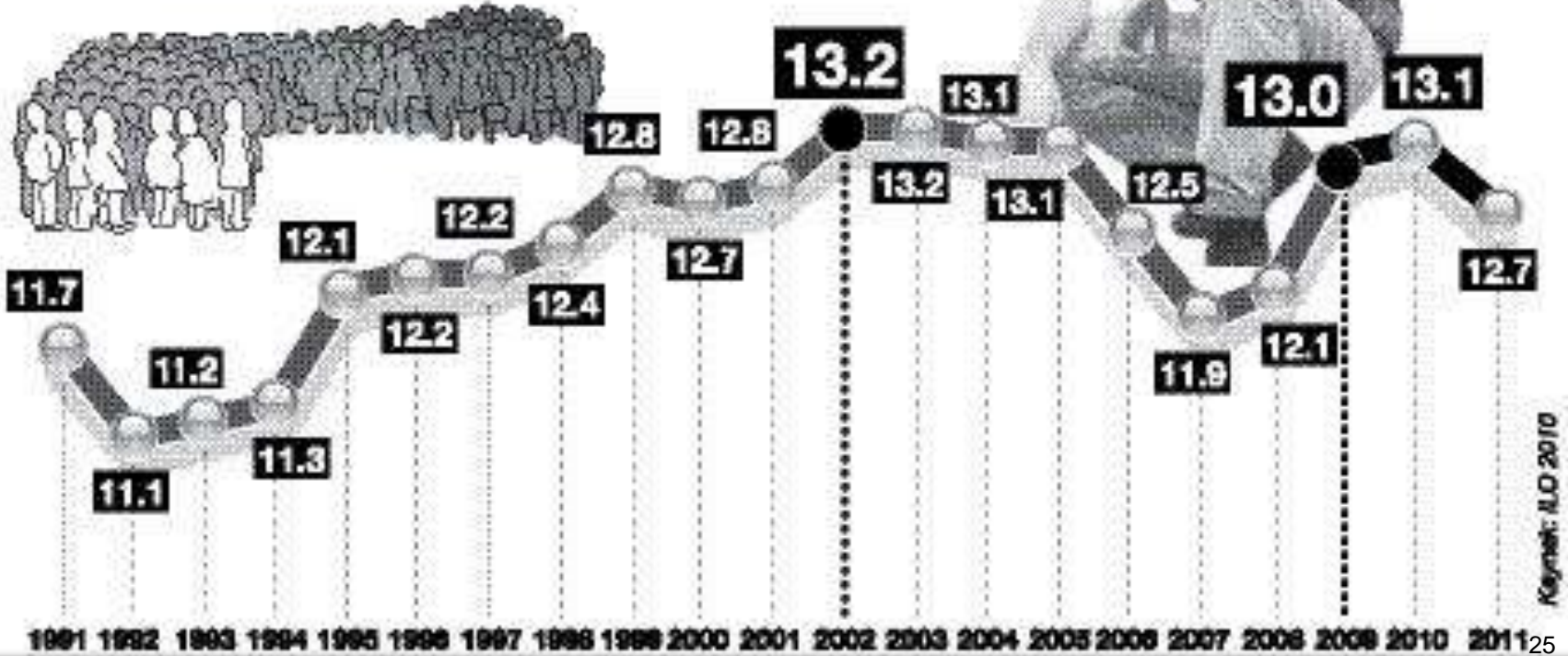
ILO 2010 Raporu

- Raporda “*Gençler kendilerini sistemin kurbanı olarak görüyorlar* ve bu durumun sorumlusu olarak gördükleri her şeye öfke besliyorlar.
- **Küreselleşme, kapitalist sistem, politikacılar, anababalar..** gençlerin öfke duydukları kesimlerin başında...
- «*Tüm bunların sonucunda gençler kendilerine yanlış bir gelecek vaat eden dinci veya köktenci hareketlere duyarlı duruma geliyorlar..*» saptaması yapılıyor.

ILO 2010 Raporu

DÜNYADA 81 MİLYON GENÇ İŞSİZ

Çalışabilir nüfusun içinde işsiz gençlerin oranı (%)

Kaynak: ILO 2010

Kütahya Eti-Gümüş Dramı..

Mayıs 2011'de siyanürlü atık havuzunda bir set çöktü.

Kazadan birkaç ay sonra çevredeki köylerde zehirlenme olguları yaşandı, Çevre ve Orman Bakanlığı adeta madenci şirkete kefil olarak iddiaları yalanladı. Ancak, madende çalışan 65 işçinin kanlarında yüksek oranda **arsenik ve ağır metal** bulunduğu için

Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesi'nde sağaltıma alınması, "**mızrağın çuvala sığmadığını**" gösterdi. Konuya ilişkin açıklama yapan **Ankara Tabip Odası**, madenin yarattığı ağır metal tehlikesinin madende çalışan tüm işçileri ve yöre halkını da tehdit ettiğini bildirdi.

Tüm uyarılara karşın, maden çalışmasını sürdürüyor.

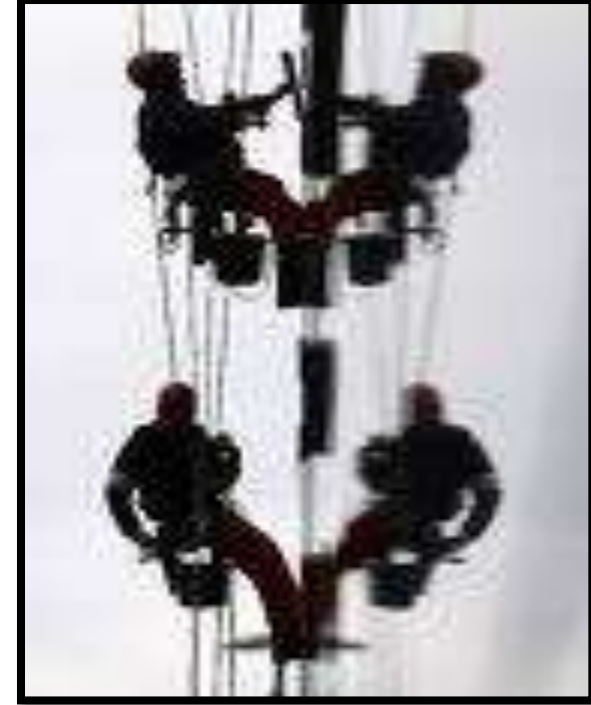
Yalnızca çevreyi değil, insan sağlığını da tehdit eden **Eti Gümüş A.Ş.** işçilere düşmanca bir tutum alıyor. İşçiler istifa etmek zorunda kalıyor.

Sendika olsaydı bu facia yaşanmazdı..
(İşveren, sendikaya üye olanı atıyor!?)

26

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tanımı

İşçi Sağlığı, “İşçilerin sağlığının korunması (*prevention*), geliştirilmesi (*promotion*), olanaklı olan en üst düzeye çıkarılarak sürdürülmesi hizmetleridir...”. Yalnızca mesleksel zararları önlemek değil, çalışanların daha yüksek sağlık kapasitesine ulaşmalarını ve *insan - iş uyumu*nu sağlamaktır. Çalışanların fizik ve ruhsal bakımdan sağlıklı olma durumlarının sağlanması, temel konusudur.

Bir sepette ve güvenlik kemeri bağlayarak, el ve ayakları, bedeni elektrik çarpmasına karşı yalıtılarak çalışılmalı..

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Tanımı

İş Güvenliği, işçinin yaşam ve beden bütünlüğüne yönelik tehlikelerin ortadan kaldırılması için gerekli teknik kuralları ele alır. İşin yapılmasından doğan tehlikelerin azaltılması ve ortadan kaldırılması için gerekli yöntemleri araştırır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tanımı

İşçi Sağlığı, “İşçilerin sağlığının korunması (*prevention*), geliştirilmesi (*promotion*), olanaklı olan en üst düzeye çıkarılarak sürdürülmesi hizmetleridir...”. Yalnızca mesleki zararları önlemek değil, çalışanların daha yüksek sağlık kapasitesine ulaşmalarını ve **insan - iş uyumunu** sağlamaktır. Çalışanların bedensel ve ruhsal (**+ sosyal!**) bakımdan sağlıklı olma durumlarının sağlanması, temel konusudur.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tanımı

İş güvenliği alanı, sağlıkla ilgili hizmetlerin yanıbaşında, onları bütünleyen *teknik hizmetleri* kapsar. Daha çok mühendislik uygulamalarına dayanır. Örn. işyeri ortamının havalandırılması, maden ocaklarında galerilerin çökmemesi için kurulacak destek sistemleri (*domuz damları*), **grizu** denetimi için ortamda *metanometre* ile metan gazı düzeyi izleme.. (%1,5'i geçmeyecek!) gibi.

Ölümlü İş Kazalarında Dünya 3.süyüz!

Türkiye, ölümlü iş kazalarında Hindistan ve Rusya'nın ardından Dünya 3. sü!

ILO'nun Türkiye verileri şöyle:

2008 : 72.963 iş kazası, 539 meslek hastalığı..
2009'da 64 bin iş kazası ve 1171 ölüm, 429 MH..

Bu kazaların maliyeti 4,9 milyar TL.

(Gerçekte ulusal gelirin %4-6,5'i arası bir oran!)

İstatistiklere göre, bir Türk'ün yaşamında iş kazası %10 olasılıkla vardır.

Bu oran İspanya'da %4, Fransa'da %3.5, Almanya'da %2.5, İngiltere'de %1'in altında...

İSG'nin Önemi..

- Klasik tıp eğitiminde az yer verilmektedir.
- Hekimler meslek hastalığı İş Kazası karşısında yapılacakları yeterince bilmemektedir.
MH'na sıklıkla da tanı koyamamaktadır.
- “Meslek Hastalıkları Uzmanlığı” temel bir tıp uzmanlık dalı olarak tanımlanmamıştır.
- İSAGÜ alanı mühendisler için de doğrudan bir uzmanlık değildir, sertifikalarla yetinilmektedir.
- 11 Üniversitede 2-4 yıllık “İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Teknikeri” eğitimi başlamıştır.
YÖK, İş Güvenliği Mühendisliği eğitimini gecikmeden başlatmalıdır.

Metan = GRIZU patlaması

- **Metan** zehirli olmamakla birlikte, maden havzasında oksijen oranını % 12'nin altına düşürecek ölçüde yoğunsa, **boğucu** özellik gösterir.
- Grizu patlaması, madende % 4-15 metan bulunduğu durumlarda gerçekleşebilir. **Metan patlaması**, yeterli oksijen ve patlayıcı gazın bir araya gelerek tutuşturucu kaynakla değinimi sonucu oluşur. Tutuşturma kaynağı açık ateş, çok ısınan yüzeyler, sürtünme ve elektrik kıvılcımları olabilir.
- *Metanometre alarm verdiğinde, yeraltı maden ocağı adeta «**Pompei olmalı**» dır !..*

**54 yılda 2687 ölüm ve
326 bini aşkın yaralı..**

TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu)
Genel Müdürlüğü verilerine göre,
kömür ocaklarında
1955-2009 arasında
iş kazalarında **2 bin 687 işçi öldü,**
326 bin 321 işçi yaralandı.

Kömür tozu patlamaları

İş Yasası'nda Durum

(2003 tarih ve 4857 sayılı)

İşverenlerin ve işçilerin yükümlülükleri md. 77 :

İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri **noksansız bulundurmak**, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan **her türlü önleme uymak** la yükümlüdür.

İSG Yasası md. 4 de benzer içeriklidir :

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez.

Mevzuat içerik olarak mükemmel ama; **eğitim - yaptırım - denetim** eksikliği nedeniyle etkin uygulanamıyor. Bu 3'lünün uyumu zorunlu.

4857 Sayılı son İş Yasasında Durum

İşverenlerin ve işçilerin yükümlülükleri md.77:

İşverenler işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, işçileri karşı karşıya buldukları mesleksel riskler, alınması gerekli önlemler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli **iş sağlığı – güvenliği (İSG) eğitimini vermek zorundadır.**

İş Sağlığı Güvenliği Yasası, *TV'lerin her ay en az 60 dk. İSG eğitimini zorunlu kılıyor.*

İş Kazaları

(Tanım ve Genel Bilgiler) (1)

5510 sayılı SS-GSS Yasası'nın 13. maddesinde tanım şöyle :

- a) Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- *b) İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,*
- c) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- *d) ... emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,*

İş Kazaları

(Tanım ve Genel Bilgiler)(2)

- *e) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özüre uğratan olaydır.*
- İş kazası, ... işveren tarafından, o yer yetkili kolluk güçlerine **derhal** ve Kuruma da en geç kazadan sonraki **üç işgünü içinde**,
- **İş kazası ve meslek hastalığı bildirgesi** ile doğrudan ya da taahhütlü posta ile Kuruma bildirilmesi zorunludur.

İş Kazasının Bildirimi ve Bildirim Süreleri

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası'nın 4/a bendine göre hizmet sözleşmesi ile 1 veya 1'den çok işverence çalıştırılan (işçilerin) sigortalıların iş kazası geçirmeleri durumunda işverenlerince kazanın olduğu yerdeki yetkili **kolluğa derhal**, işyerinin kayıtlı olduğu Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SSK) müdürlüğüne en geç **kazadan sonraki 3 (üç) iş günü içinde**, ***Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği***'nin ekindeki ***İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirim Formu*** ile **internet** ortamında Kuruma (SGK) bildirmek veya doğrudan ya da iadeli taahhütlü posta yoluyla göndermek zorundadır. (5510/13 ve SSiY 36. md.)

İş Kazaları ve Bildirim Yükümü

Dünyada yılda 270 milyon iş kazası, bu nedenle de **2,2 milyon ölüm** olmaktadır.

Bildirim :

İşveren, 5510 sayılı SS-GSS yasasının 13. md. sine göre

kolluğa (polis-jandarma) hemen,
Kuruma (SGK) ise 3 (üç) işgünü içinde
ilgili formla bildirmek zorundadır.

Uygulamada, 2 gün ve daha kısa süreli işgöremezlik doğuran iş kazaları “***ramak kala***” olarak nitelendirilmekte ve bildirilmemektedir.

İş Güvenliğinde 80. Sıradayız!

Alınan tüm önlemlere karşın
2000-2009 arası 10 yılda

784 000 iş kazası yaşandı, 10 bin+ işçi öldü!

Türkiye, ILO **Dünya İş Güvenliği İndeksi**'nde
Dünyada 80. sırada.

**Salt 2009'da 64 bin+ iş kazasında
1171 işçi yaşamını yitirdi!**

Ankara Sanayicileri ve İşadamları Derneği
(ANKİSAD, www.ankisad.org, 8.9.11)

İSG Yasasında Meslek hastalığı-1

- Meslek hastalığı** : Mesleksele risklere sunukluk (maruziyet) sonucu ortaya çıkan hastalığı, (md. 3)
- Çalışanın ölümü veya engellilikle (*maluliyetiyle*) sonuçlanacak biçimde beden bütünlüğünün bozulmasına neden olan ***iş kazası veya meslek hastalığı*** oluştuğunda ihmali belirlenen **işyeri hekimi** veya iş güvenliği uzmanının yetki belgesi askıya alınır. (md. 8)
- **İşveren**; bütün iş kazalarının ve ***meslek hastalıklarının*** kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler. (md. 14)

İSG Yasasında Meslek hastalığı-2

-Sağlık hizmeti sunucuları veya **işyeri hekimi** tarafından kendisine bildirilen **meslek hastalıklarını**, öğrendiği tarihten başlayarak üç iş günü içinde.

(3) **işyeri hekimi** veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları olguları, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.

İSG Yasasında Meslek hastalığı-3

(4) Sağlık hizmeti sunucuları, kendilerine ulaşan iş kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise **meslek hastalığı** tanısı koydukları olguları en geç on gün içinde SGK'na bildirir. (md. 14)

-İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının nedenleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ek eğitim verilir. (md. 17)

Meslek Hastalığının Bildirimi ve Süreler

- 5510 sayılı SS-GSS (*Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası*)'nın 4/a bendine göre hizmet sözleşmesi ile 1 veya 1'den çok işverence çalıştırılan (işçilerin) sigortalıların **meslek hastalığı** durumunda işverenlerince, işyerinin kayıtlı olduğu Sosyal Güvenlik Kurumu müdürlüğüne **en geç 3 (üç) iş günü içinde,** *Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği*'nin ekindeki ***İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirim Formu*** ile **internet** ortamında Kuruma (SGK) bildirmek veya doğrudan ya da iadeli taahhütlü posta yoluyla göndermek zorundadır. (5510/13 ve SSIY 36. md.)

Meslek Hastalıklarında Sevk

Yasal olarak MH «tıbbi» tanısı koymaya yetkili olanlar,
3 Meslek Hastalıkları Hastanesi
(Ankara, İstanbul ve Zonguldak),
tüm kamu üniversite hastaneleri ve
Sağlık Bakanlığı'nın 68 Eğitim Hastanesidir
(5510 sayılı yasa md. 14/a).

MH kuşkulanan işçi, yukarıda belirtilen en yakın uygun hastaneye yollanır veya kendisi başvurur.

657 sayılı yasada Devlet memurunun iş kazası ve meslek hastalığı

Hastalık izni: Madde 105 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/18 md.)

.... Görevlerinden dolayı saldırıya uğrayan memurlar ile görevleri sırasında ve görevlerinden dolayı

bir kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memurlar, iyileşinceye dek izinli sayılırlar.

Madde 188 – A) Devlet memurlarının ve

görevden doğan kaza ile mesleki hastalık,
durumlarında, gerekli sosyal sigorta yardımları sağlanır.

Bu sigorta yardımları özel kanunlarla düzenlenir.

Bu sigortalardan tanınan hak ve sağlanan yardımlar, genel sosyal sigorta rejimleri ile kabul edilen hak ve yardımlardan az olamaz.

Silikozis sorunu..

SSK kayıtlarına göre 1. sırada meslek hastalığı. Kum (SiO_2) tozlarının solunumuyla alınması sonucu oluşan Pnömonyoz türüdür.

Taş ocakları, yapı işleri ve cam sanayi çalışanlarında görülme riski fazladır. Mart 2013'e dek 51 işçi Silikozis'ten öldü!

DUL BIRAKAN HASTALIĞI!

Kot kumlama nedenli silikozis, Dünyada ilk kez Türkiye'de görüldü!

SGK 2011 Yılı Verileri..

SGK iş kazaları ve meslek hastalıkları yıllık istatistiklerini bir yıl sonra yayımlama geleneğini sürdürdü ve 2011 sonunda 2010 yılı verilerini yayımladı.

Buna göre, 2010'da kayda giren 69 227 iş kazası sonucu 1 700, saptanan 697 meslek hastalığı sonucu 10 olmak üzere 1 710 işçi yaşamını yitirdi.

SGK 2010 Yılı Verileri..

SGK iş kazaları ve meslek hastalıkları yıllık istatistiklerini bir yıl sonra yayımlama geleneğini sürdürdü ve 2011 sonunda 2010 yılı verilerini yayımladı.

Buna göre, 2010'da kayda giren 62.903 **iş kazası** sonucu 1.444, saptanan 533 meslek hastalığı sonucu 10 olmak üzere 1.454 işçi yaşamını yitirdi.

SGK 2010 Yılı Verileri..

İş kazaları sonucu 1.976,
meslek hastalıkları sonucu 109 kişi olmak üzere
2.085 kişi **sürekli iş göremez** hale geldi.

2009'da 64.316 iş kazası görülmüş ve
1.171 işçi yaşamını yitirmiş,

1.668 işçi ***sürekli iş göremez duruma*** gelmişti.

Saptanan 429 meslek hastalığı sonucunda
217 emekçi sürekli iş göremez duruma düşmüştü.

SGK 2011 Yılı Verileri..

2011'de 69 227 İK'nda 1 700 emekçi yaşamını yitirdi,
1.668 emekçi **sürekli iş göremez duruma** geldi.

Saptanan 697 MH sonucunda 217 emekçi
sürekli iş göremez duruma düştü.

SGK verilerine göre, 2011'de İK + MH nedeniyle
yaşamını yitirenlerin geride kalan hak sahibi
6 bin 182 kişiye gelir bağlandı.

**2010 ile karşılaştırıldığında,
2011'de kayda giren iş kazalarında %10,
meslek hastalığında % 31 artış yaşandı.**

İŞ KAZASI SONUCU ÖLÜM % 24 ARTTI!

Veriler gösteriyor ki; 2009 ve 2010'da sigortalı çalışan sayısındaki değişimi dikkate alınmadan, sayısal olarak iş kazası %2.2 oranında azalmış, iş kazası sonucu ölüm %24 oranında artmıştır.

Saptanan meslek hastalığı sayısı %24, meslek hastalıkları ölümleri «**sonsuz!**» artmıştır
(2009'da meslek hastalığı ölümü yoktu).

İŞ KAZASI SONUCU ÖLÜM % 24 ARTTI!

2009'da *iş kazası sıklık hızı*
(milyon saatte iş kazası sayısı) 2.76,
her 100 işçide iş kazası geçiren
(*iş kazası ağırlık hızı*) 0.62 iken;
2010'da bu veriler sırasıyla 2,46 ve 0.55'tir.
2009'da 0,51 olan iş kazası ağırlık hızı,
2010'da 0,56'dır.

EN ÇOK KAZA KÖMÜR MADENCİLİĞİNDE, EN ÇOK ÖLÜM İNŞAAT SEKTÖRÜNDE

İş kazası ölümlerinde inşaat sektörü önde gelme geleneğini sürdürüyor. 1.434 iş kazası ölümünün 475'i (3 ölümden 1'i) inşaat sektöründe.

İş kazası sayısında kömür ve linyit madenciliği sektörü 1. liği bırakmıyor.

2009'da olduğu gibi 2010'da da kayda giren her 8 iş kazasından 1'i bu sektörde.

EN ÇOK KAZA KÖMÜR MADENCİLİĞİNDE, EN ÇOK ÖLÜM İNŞAAT SEKTÖRÜNDE

En çok iş kazası, 9 217 (%13,3) ile kömür ve linyit çıkartılması işinde yaşandı.

Bunu 7 268 (%10,5) kaza ile makine ve donanımı dışında fabrikasyon metal ürünleri üretimi,

5 272 (%7,6) kaza ile ana metal sanayisi izledi.

Gözlenen iş kazalarının sayısı ile sektörde istihdam edilenlerin sayısının bir arada değerlendirildiği

standardize iş kazası oranına göre de en sık kaza, kömür ve linyit çıkartılması faaliyetinde oluştu."

EN ÇOK KAZA ve ÖLÜM İSTANBUL'da!

2010'da en çok iş kazası İstanbul'da; 62.903 iş kazasının 7.991'i (1/8i'i!). Bu kazalarda 308 işçi yaşamını yitirdi. Kaza sayısında İstanbul'u İzmir izledi, 2010'da İzmir'de 7.942 (1/8i'i!) iş kazası kayıtları ve bu kazalarda, 78 emekçi yaşamını yitirdi.

İzmir'i izleyen Bursa'da gözlenen 7.580 (1/8i'i!) iş kazasında 42 çalışan aramızdan ayrıldı. İş kazası sayısında İzmir'i 5.604 kaza ile Manisa izledi. Ankara'da kaydedilen iş kazası sayısı 2.715 olurken, 125 ölümlerle, ***iş kazası sonucu ölüm*** sayısında Ankara 2. sırada.

EN ÇOK KAZA ve ÖLÜM İSTANBUL'da!

En çok iş kazası 9 303 ile İstanbul'da yaşanırken,
bu ili 7 852 İzmir, 5 629 Manisa,
5 450 Bursa, 4 738 ile Kocaeli izledi.

2011'de 78 ilde ölümlü iş kazası meydana gelirken,
Ardahan, Kars ve Kilis'te ölümlü iş kazası yaşanmadı.

İş kazalarının %80'i, birden çok cismin sıkıştırması,
ezmesi, batması ve kesmesi, düşen cisimlerin çarpıp
devirmesi, kişilerin düşmesi ve
makinelere nedeniyle gerçekleşti. (2011)

2011'de iş kollarına göre iş kazaları

"En çok iş kazası, 9 217 (%13,3) ile **kömür ve linyit** çıkartılması faaliyetinde yaşandığı görüldü. Bunu 7 268 (%10,5) kaza ile makine ve donanımı dışında fabrikasyon metal ürünleri üretimi, 5 272 (%7,6) kaza ile ana metal sanayisi izledi. Gözlenen iş kazalarının sayısı ile sektörde istihdam edilenlerin sayısının bir arada değerlendirildiği **standardize iş kazası oranı**na göre de en sık kaza, kömür ve linyit çıkartılması faaliyetinde oluştu."

İŞ KAZALARININ %58'i, 50'den AZ İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNDE !

2010'da bildirilen iş kazalarının 35.430'u, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu olmayan 50'nin altında işçili küçük işletmelerden..

Soru : Küçük ve orta işletmelerde ne yapmalı??

Avrupa Sosyal Şart'ı, tüm çalışanların sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarını emrediyor! Md. 3)

Çözüm : ***Ortak İşyeri Sağlık Güvenlik Birimleri!***

İŞ KAZALARI EN ÇOK 15.00 - 16.00 SAATLERİ ARASINDA !

2010'da oluşan iş kazalarının,
5.832'si 15.00 - 16.00 arasında kaydedilirken;
bunu sırasıyla, 5.552 kaza ile
11.00 - 12.00 saat dilimi kazaları,
5.431 kaza ile 10.00 - 11.00
saat dilimi kazaları izlemekte.

Soru : Rakamlar bize neyi söylüyor ??

İş kazaları nedeniyle mart ayında 112 işçi, yılın ilk üç ayında toplam 276 emekçi yaşamını yitirdi

(Cumhuriyet, 3.4.14)

İş cinayetleri bitmiyor

EMEK DÜNYASI
OLCAY BÜYÜKTAŞ

Taşeron işçi eylemde

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi taşeron şirket aracılığıyla çalıştırılan yemekhane işçileri ihale değişikliği nedeniyle yenilenen sözleşmelerinde hak gasplarına karşı eylem yaptı. Dev-

İstanbul Haber Servisi - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporuna göre, mart ayında 112 işçi, iş kazalarından yaşamını yitirdi. Yaşamını yitirenlerin çoğunluğunun yine inşaat sektöründe meydana geldiği belirtildi. Bu yılın ilk üç ayında yaşamını yitiren işçi sayısını 276'ya yükseldi.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi mart ayı verilerine göre, işçi sağlığının bir maliyet olarak görülmesi ve önlemlerin alınmaması nedeniyle emekçiler yaşamını yitirmeye devam ediyor.

İş cinayetlerinin en çok in-

Ölümlü iş kazalarında ilk sıraları başka ülkelere kaptırmayan ülkede, iş cinayetlerinin bir türlü önlenememesinde, emek örgütlerinin çoğunluğunun işçi sağlığını bir mücadele alanı olarak değil, salt bir eğitim alanı olarak görmesi ve buna göre hareket etmesinden kaynaklandığı belirtildi.

mak istenildiği kaydedildi. Raporunda, "Emek örgütlerimizin çoğunluğunun işçi sağlığını bir mücadele alanı olarak değil, salt bir eğitim sorununu olarak görmesi ve ona göre hareket etmesi, siyasal partilerin artık katilim düzeyinde yaşanan iş cinayetlerine eşilip çözüm üretmemesi, emekçilerin ölümleri-

İşçi sağlığının bir maliyet unsuru değil, korunması gereken bir hak olduğuna dikkat çekilen raporda, özette şu değerlendirmelere yer verildi:

"Sosyal güvenlik sistemini tanımlamamız ve işçi sağlığı mücadelesini vermemiz gerekiyor. İşçi sağlığı eğitimi örgütlenmeye tabi olmalıdır. Yoksa işçi sağlığı mücade-

İŞ KAZALARI ve MESLEK HASTALIKLARI SONUCU İŞ GÜNÜ YİTİĞİ ÇOK YÜKSEK!

2010'da kayda giren *iş kazaları* yüzünden 1.455.555 gün, *meslek hastalıkları* yüzünden 10.591 gün olmak üzere toplam 1.466.146 iş günü yitirildi. Ayrıca, işçiler iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle 49.878 günü hastanede geçirdi. **Ekonomik bedeli ??**

MESLEK HASTALIĞI NEDENLERİ ARASINDA NİTROZ GAZLARI 1.!

- Bildirilen meslek hastalıklarınının 107'si azot gazı kaynaklıyken, 99 işçide **silikosis** saptandı.
- 2010'da belirlenen 533 meslek hastalığından 192'sine (%38) Ankara'da, 152'sine İzmir'de tanı konurken; İstanbul'da saptanan meslek hastalığı sayısı 27'de, Kocaeli'nde 23'te kaldı!
- **DÜŞÜNELİM** : Gerçeği temsil etmeyen bu epidemiyolojik çarpıklık (*distorsiyon*) nasıl açıklanabilir, nasıl giderilebilir??

MESLEK HASTALIKLARI-2011

- En çok *meslek hastalığı* Kütahya'da (278) saptandı : ***Eti Gümüş siyanür liçi faciası!***
- *Kütahya'yı 159 hastalık ile Zonguldak, 154 ile Ankara ve 47 ile İstanbul izledi.*
- **DÜŞÜNELİM** :
- Gerçeği temsil etmeyen bu epidemiyolojik çarpıklık (*distorsiyon*) nasıl açıklanabilir, nasıl giderilebilir?? Salt kayda girenlerle ulusal planlama yapılabilir mi?

İLGİNÇ RAKAMLAR..

- SGK'nın 2010 yılı verilerine göre, daha önceleri hiç iş kazası görülmeyen Mardin ve Iğdır'da sırasıyla 15 ve 6 işçi iş kazası sonucu yaşamını yitirdi.
- Verilerin en ilginç rakamı ise, meslek hastalığına ikincil 6/10 ölümün havayolu taşımacılığı sektörü kökenli oluşu?
- Bu verilerin, *derinlemesine epidemiyolojik irdelemesinin* yapılması gerek..

KOT KUMLAMA İŞÇİLERİ SİLİKOZİS'ten ÖLÜYOR!

- **Ruhat Yıldırak 28 Şubat sabahı aramızdan ayrıldı...**
- **HÜKÜMET NE BEKLİYOR, TÜM KOT İŞÇİLERİNİN ÖLMESİNİ Mİ?**
- Kot Kumlama İşçileri teker teker ölüyor!
- Son 3 ayda 4 arkadaşımızı yitirdik!
- 28 Şubat 2009'da arkadaşımız Ruhat Yıldırak'ı yitirdik.
- Ruhat, yalnızca 24 yaşındaydı. Daha küçücükken, çalıştırılması yasak bir yaşta 14-15 yaşlarında **kot kumlama** işine başladı. Yaklaşık 4 yıl, Mahmutbey'de, Coşkun Danacı ve Nevzat Atabey'in işyerinde çalıştı. Sonra **askere gitti, ama askerliğini bitiremedi**. 15 gün sonra askerden çürük raporu verdiler. Koşamıyordu, yürüyemiyordu... **Ciğerleri bitmişti**... Kot kumlarken ciğerlerine dolan kumlar yüzünden silikozis hastası olmuştu. 1.5-2 yıldır köyünde yatağa hapis, **oksijen tüpüne bağlı** yaşıyordu.

Kot işçileri "Silikozis" hastalığının pençesinde!

- **Nefesim Yok Sesim Ol!**
- Kot kumlamaya bağlı gelişen silikozis hastalığı, **Dünyada ilk kez Türkiye'de görüldü.**
- Doktorlar bu durumla ilk kez 2004 yılında tanıştı; ilk olgular 2005 yılında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları (2 olgu) ve İstanbul Yedikule Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nden (2 olgu) bildirildi.
- **Kot kumlamaya bağlı "silikozis",** 2005'ten bu yana çeşitli ulusal ve uluslararası tıp kongrelerinde konu oluyor. Hasta sayısı çoğaldıkça doktorların bu konudaki bilgisi ve duyarlılığı arttı.
- *Engellilik aylığı hakkı, 2022 sayılı yasa ile tanındı, 25.2.11.*

Kot işçilerinin "Silikozis"i nasıl bir hastalık?

Kot taşlama, kotların beyazlatılması, eskitilmiş görünüm verilmesi için, kumun kuru hava kompresörleriyle kotların yüzeyine tutularak aşındırılması işlemine verilen ad.

Bu uygulama sırasında **solunan tozlar** akciğerde **silikozis** hastalığına yol açıyor. Silikozis yeni bir hastalık değil, esas olarak madenlerde, dökümhanelerde, tünel ve yol yapımı işlerinde, seramik vb işkollarında çalışan işçilerin **silika tozuna** (granit taş-kum tozu) maruz kalmasıyla oluşan bir hastalıktır. Ancak, kot taşlamacılığına bağlı silikozis, dünyada ilk kez 2005'te ülkemizde görüldü (*Atatürk Tıp Fak.*).

www.kotiscileri.org, 15.04.09

"Silikozis"e bir meslek hastalığı olarak nasıl bir tanı koymalı ??

- Yasal düzenlemeler uyarınca işçinin yakalandığı hastalığın "meslek hastalığı" olduğunun Sosyal Sigortalar Kurumu (SGK'ya bağlandı) ***Meslek Hastalıkları Hastanesi*** nce düzenlenecek yöntemine uygun sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbi belgeler ile saptanması gereklidir.
- Bu, İşçinin, Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından meslek hastalığına tutulan bir işçiye sunulacak yardımlardan yararlanabilmesi için koşuldur.
- SGK, kamu üniversite hastanelerine de meslek hastalığı -tıbbi- tanısı koyma yetkisi vermiştir.

www.kotiscileri.org, 15.04.09

"Silikozis"ten korunmak için ne yapmalı ??

- Halen İstanbul'un Sultançiftliği, Küçükköy, İkitelli, Halkalı, Alibeyköy, Esenyurt semtlerinde, her türlü denetimden uzak çok sayıda kot taşlama atölyesi var. İşçileri sağlıksız koşullarda, sigortasız çalıştıran bu atölyeler derhal saptanmalı ve kapatılmalıdır.
- **Kot taşlama** küçük, merdiven altı atölyelerin işi gibi yansıtılmaya çalışılmaktadır; ama bu atölyeler Lewis, Mavi Jeans, Strom Jeans, Adil Işık, Dolce Gabbana, Leke gibi büyük firmalar için fason çalışmaktadır.

www.kotiscileri.org, 15.04.09

"S i l i k o z i s"

Hastası Olabilirsin!

- Eğer **kot taşlama/kumlama işçisi**ysen ya da daha önce bu işte çalıştıysan, ***öksürük, nefes darlığı, kilo yitimi, halsizlik, iştahsızlık*** vb. yakınmaların varsa **silikozis** hastası olabilirsin.
- Hastalığın başlangıcında hiçbir belirti görülmeyebilir. Kot taşlama işinde çalışan tüm işçiler zaman yitirmeden hastanelere başvurup, akciğer filmlerini çektirmeli ve hasta olup olmadıklarını kontrol ettirmelidirler. Bu yakınmaları olan **kot kumlama işçisi** iseniz bizimle ilişkiye geçin.. www.kotiscileri.org, 15.04.09

İstanbul Davutpaşa patlaması : 31.01.08; 21 ölü, 116 yaralı..

Davutpaşa faciası : İstanbul Davutpaşa'da 31.01.08'de 21 kişinin ölümü 116 kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan patlamayla ilgili olarak oluşturulan 5 kişilik bilirkişi heyetinin hazırladığı rapor üzerine savcılık harekete geçti.

www.ntvmsnbc.com/news/442543.asp, 11.04.08

Bilirkişiye göre Davutpaşa faciası Devletin suçu! Davutpaşa'da 21 kişinin yaşamını yitirdiği patlama için hazırlanan bilirkişi raporunda; Büyükşehir Belediyesi, Zeytinburnu Belediyesi, Çalışma Bakanlığı ile elektrik kurumu suçlu bulundu...

İstanbul Davutpaşa katliamı; 31.1.08; 21 ölü, 116 yaralı.. 5. yıl bitti, hala yargı kararı yok!?

Ruhsatsız havai fişek atölyesinde meydana geldi!

**Katliam 6. yılına girdi.. 2,5 yıl sonra yargılama kararı alınabildi,
dava açılalı 2,5 yıl geçti; 10 kişi hala yargılanıyor!? (Son duruşma : 22.2.13)
Emekçinin yaşamı böylesine ucuz mu !Hukuk devleti bu mu?**

Ankara OSTİM patlaması, 20 ölü!

3 ve 5 Şubat 2011, AA/ANKA

Ankara OSTİM patlaması, 20 ölü!

3 ve 5 Şubat 2011, AA/ANKA

Patlamada ölenlerin yürek burkan öyküleri

- 2 gün önce asgari ücretle işe girdi, ardında 2 aylık gebe eşini bıraktı.
- 2 kardeşe mezar oldu..
- Emekliydi, oğlunu okutmak için işe girdi.
- Okulu bıraktı, ailesine bakmak için işe başladı.
- Belediyeden işten çıkarıldı, canından oldu.
- OSTİM'deki patlamada yaşamını yitirenlerden biri de makine müh. Dilek Gürer'di (36, bekâr).

Adana / Kozan Gökdere Köprü Barajı Kapağı Patladı

10 işçi yitik.. (24.2.12)

2 çocuk babası H. Bolat'ın yakınları, cesetlerin bulunmasını istedi. 8. günde, yitik 10 işçinin 4'ünün cesedi bulunabildi..
(bkz. dipnot)

Köprü Barajı ve HES inşaatının kapaklarında 24.2.12'de çatlaklar ve su sızması gözlemlendi. *Kapaklar su basıncına dayanamayıp patladı. 80-90 mn m3 su, yüksek debiyle boşaldı. Birçok işçi suya kapıldı.*

Patlamada ayrıca 4 kamyon, 1 dozer, 6 iş makinesi akıntıyla sürüklendi. Köprü yıkılınca, ulaşım engellendi. Şoför F. Özkılınç, 300 işçinin çalıştığı inşaatda 20+ işçinin yittiğini belirtti. Bir işçi babası : « **UÇAN KUŞTAN MEDET BEKLİYORUZ ..** »

İst. / Esenyurt yangını, 11 kurban!

Avrupa'nın en büyük 220 m €'luk AVM İnşaatı, 13.3.12

**Yangında, uyduruk
çadırlarda cayır cayır
yanan, cesetleri
tanınamayan işçiler..**

* AKP hükümetinin görevde olduğu 2003-11 arasında **10.401** iş kazası ölümü, **14.931** sürekli işgöremezlik kayda girdi. Toplam ölüm ve işgöremezlik **25 332!**

•AKP'nin iktidar olduğu 2003'de iş kazalarına bağlı 810 ölüm, 2011'de sayısı 1563'e, (yaklaşık 2 katına); iş kazalarına bağlı 1452 sürekli işgöremezlik, 2011'de 2086'ya (yaklaşık 1.5 katına) çıktı.

İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel'in soru önergesine Çalışma Bakanlığının yanıtı.

www2.tbmm.gov.tr/d24/7/7-2970sgc.pdf

2.tbmm.gov.tr/d24/7/7-2970sgc.pdf

İst. / Esenyurt yangını, 11 kurban!

Avrupa'nın en büyük 220 m €'luk AVM İnşaatı, 13.3.12

TMMOB Başkanı M. Soğancı'nın önerileri :

1. Bakanlık, işçilerin sağlığının korunmasında en büyük yükümlülüğün kendisinde olduğunun farkına varmalı,
2. Yasa çıkaracağız, yönetmelik çıkaracağız diye her gün bir birini tutmayan açıklamalardan vazgeçilmeli,

3. Acilen, işçi sendikaları, kamu çalışanları sendikaları, TMMOB, TTB ile bir araya gelerek gerekli düzenlemele-re karar verilmeli, örgütlere karşı düşmanca tavırdan vazgeçilmeli, önerileri önemsenmeli,

4. İşçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanması kâr alanı olarak değil, kamu hizmeti olarak görülmeli, düzenlemeler bu çerçevede yapılmalı,

5. İşyeri denetimi artırılmalı,

6. İşçi sağlığı ve güvenliğine yönelik cezalar artırılmalıdır.

11 kurbanın adları dipnotta..

İst. / Esenyurt yangını, 11 kurban!

Avrupa'nın en büyük 220 m €'luk AVM İnşaatı, 13.3.12

Yüz binde 20,5 ölümcül iş kazası sıklığıyla dünyada en başlardayız. Niçin ??

İş kazası fatalite hızı (yüz binde) İsviçre'de 1.3, AB ortalaması 4. 1946'dan bu yana Türkiye'de iş kazaları, sürekli artarak **60.000 can aldı**. Ortalama her 6 dakikada

1 iş kazası oluyor, her 6-8 saatte 1 ya da **her gün 3-4 emekçi ölüyor**.

Bu aymazlığın bedeli , TUG'in (GSMH) %4-6,5'i arası.. 2012 için 32-51 Bn \$!

Bunlara karşın, istendiğinde 2-3 saatte yasa çıkarıveren TBMM'nin gündemine 8 yıldır gelmesi gereken *-çözüm üreteceği tartışmalı-*

“İş Güvenliği Yasa Tasarısı” bir an önce görüşülüp yasalaştırılmıyor?!

220 milyon Euro'luk AVM inşaatında toplu iş cinayeti: Çadırda 11 ölü

İst. / Esenyurt yangını, 11 kurban!

Avrupa'nın en büyük 220 m €'luk AVM İnşaatı, 13.3.12

Esenyurt Faciası ve İnsanın Değeri : Ölümlerin salt nedeni kapitalizm ise, kapitalizmin doğduğu ve en gelişmiş biçimiyle yaşandığı Batı toplumlarında durum neden böyle değil? Esenyurt'ta yanarak can veren 11 insan, Paris'te, Berlin'de olsaydı ne olurdu acaba?

Figure 56. Emergency showers and eye-wash points should be provided in close proximity to workstations where hazardous chemicals are used

GÖZ DUŞU!

Gözlere asit ya da baz herhangi bir sıvı sıçrarsa, 10-20 dakika musluk suyu ile yıkama yapılmalıdır. Bu basit düzenek riskli tüm işyerlerinde mutlaka kurulmalıdır.

EMERGENCY

**EYE WASH
STATION
KEEP AREA CLEAR**

Gözlere asit ya da baz herhangi bir sıvı sıçrarsa, 15-20 dakika musluk suyu ile yıkayın.

Kesinlikle asitik ya da bazik sıvının tersi, *antidot* mantığı ile **KULLANIL-MA-MA-LIDIR !!**

Ölümlü maden kazalarında lideriz!

• Acıtan birincilik :

- Çalışma Bakanı Dinçer: Ölümlü maden kazalarında lideriz!
- Bakan Ömer Dinçer, ölümlü maden kazaları konusunda Türkiye'nin "lider ülke" olduğu itirafında bulundu. Bakan Dinçer'in, BDP Bitlis Milletvekili Nezir Karabaş'ın maden kazalarıyla ilgili soru önergesine verdiği yanıt, ***Türkiye'deki ölümlü kaza oranının, Avrupa, Avustralya, ABD ve Kanada'dan kat kat fazla olduğunu ortaya koydu.***
- Dinçer'in, ölümlü maden kazalarıyla ilgili ILO verilerini kaynak göstererek verdiği bilgiye göre; ***Türkiye'deki ölümlü iş kazaları Avrupa'daki iş kazası ortalamasının 4.5 katı***yken, Kanada'dan 2.2 kat, ABD'den 3.4 kat, Avustralya'dan ise 4.3 kat daha çok!

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php,15.7.10

Ölümlü iş kazalarında Dünya 3.süyüz!

- Çalışma yaşamında **işsizliğin** ardından en önemli sorunun, iş **sağlığı ve güvenliği** olduğunu belirten Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer **Dinçer**, şöyle konuştu :

➤ “Dünya verileriyle kıyaslanınca ülkemizde iş kazaları ve özellikle ölümlü iş kazaları açısından oldukça **vahim bir sonuç** çıkıyor. ILO verilerine göre, 2003-2008 arasında iş kazası oranları oldukça sorunlu bir ülke olduğumuz belirleniyor.

➤ **Hindistan ve Rusya’dan sonra ölümlü iş kazalarında 3. sırada** yer alıyoruz. İş kazaları önlemlerini başarıyla yürüten İngiltere gibi ülkelerde bu oran %1’in altında. Almanya’da %2.5, Fransa’da %3.5, İspanya’da %4 gibiyken ülkemizde %9.5-10 dolayında.”

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php,15.7.10

Çalışma yaşamında temel veriler..

- Çalışma ve S.G. Bakanı Ö. Dinçer'in verilerine göre :
- Türkiye`de yaklaşık **1 milyon 220 bin işyeri**, yaklaşık **9,92 milyon işçi** var.
- İşyerlerinin **% 99.7`si KOBİ**. İşçilerin %83.8`i KOBİ`lerde çalışıyor. İş kazalarının %81`i KOBİ`lerde oluşuyor.
- *İş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınırken KOBİ`lere ve onların «toplulaştırılmasına» yoğunlaşılması gerek.*
- ***Türkiye`de 2008`de 72 bin 963 iş kazası, 539 meslek hastalığı kaydedildi; 866 işçi bu nedenlerle öldü.***

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php,15.7.10

Çalışanların yarısı kayıt dışı!

İş kazaları ile ilgili olarak verdiğimiz sayılar, salt **kayıt içi** sektörde oluşan iş kazalarıdır.

Ülkemizde **kayıt dışında** çalıştırılan önemli bir işgücü vardır. Çalışma Bakanlığı'nın 2011 verilerine göre, **24,749 milyon** olan toplam işgücünün yakl. %43-44'ü kayıt dışı çalışmaktadır ve bu kesimde oluşan iş kazaları resmi istatistiklere yansımamaktadır.

Öte yandan 76+ milyon nüfusun 2/3'ü, 50 milyon işgücü arzının 24,75 milyonu istihdam altındadır ve iş kazalarıyla meslek hastalıkları yaklaşık 10,9 milyon işçi kitlesi için hesaplanmaktadır.

Türkiye, veri-kayıt sistemini iyileştirmelidir.

İş kazalarının maliyeti..

Çalışma ve Sosyal Güv. Bakanı Ömer Dinçer :

✓ *“İş kazalarının ülkemize maliyeti hiç de küçümsenemeyecek bir maliyet. Aşağı yukarı hem görünen hem görünmeyen maliyetleri arka arkaya koyduğumuzda 2008’de yaklaşık 4,9 milyar TL maliyetle karşılaştık. (Gerçekte 30+ milyar \$!)*

✓ *İş sağlığı-güvenliği önlemleri alınsaydı bu maliyetlerin aşağı yukarı % 98`ine katlanmak zorunda kalmayacaktık.*

✓ *İş kazalarının azaltılması yalnızca insanlarımızın yaşamlarını yitirmesini önlemeyecek, meslek hastalığına yakalanmasını önleyecek, maliyetleri çok ciddi manada azaltacak.”*

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php,15.7.10

İŞLETMELERDE KAZA MALİYETİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ö. Dinçer:

“İnşaat firmalarında proje bedelinin %8`i, mandıra işlerini yapan işletmelerde % 1,4`ü, taşımacılık işi yapan firmalarda %37`si, petrol arama işi yapan firmalarda potansiyel üretimin %14`ü, sağlık hizmeti veren bir hastanenin yıllık işletme maliyetinin %5`i **kaza maliyeti** olarak ortaya çıkıyor.”

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php, 15.7.10

İŞ KAZALARI EN ÇOK HANGİ İŞKOLLARINDA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ö. Dinçer:
İş kazaları daha çok; **maden, metal, makine,
mobilya, tekstil, taşıma (nakliyat)
ve inşaat** sektörlerinde yaşandı..

Ölümlü iş kazası oranlarına bakıldığında
sıralama; **maden, inşaat, taşıma (nakliyat),
metal, mobilya** olarak gerçekleşti..

www.haberortak.com/Haber/Iste-Saglik/15072010/Turkiye-olumlu-is-kazalarinda-ust-siralarda.php, 15.7.10

İş Sağlığının Önemi :

- Toplumumuzun üretken bölümü (15-64 yaş), tüm nüfusun yaklaşık **2/3**'üdür. Bu kesimin sağlığı, işyeri ortamından kaynaklanan, yinelenen ve **korunması olası** nedenlerle ciddi risk altındadır.
- *Bu insangücü sermayesi korunmak zorundadır.*
- DSÖ'nün düzeltilmiş **Küresel Hastalık Yüğü** verilerine göre, çalışma yaşamında iş kazası ve meslek hastalıkları, malnütrisyon ve güvensiz seksten sonra **3. sırada DALY kaynağıdır.** (Jukka Takala, 2005)

Türkiye, **DEMOGRAFİK FIRSAT PENCERESİ'**ni iyi değerlendirmek zorundadır (*Stratejik!*).
Bu, genç nüfusa **Sağlık ve eğitim** ile olur.

1 ton demir blokun altında can verdi

ANTALYA'NIN Demre İlçesi'nde, 13 yaşındaki Recep Efe, inşaat malzemeleri satan bir iş yerinde vinçle kaldırılan ve aniden yere düşen demir blokunun altında kadi. Demir blokun altında feci şekilde ezilen Efe, İzmir Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Doktorlar Recep için yapacak hiçbir şey olmadığını söyledi.

16.07.07

Terümmün

03.06.05
Gözetil,
Ankara
Başbakanlık

ACIM
ve
İSSİZİM!

Boğazını kesmeye kalktı

İşsiz Şükrü Malkoç, Başbakanlık önünde maket bıçağıyla boğazını kesmeye kalktı. Polis tarafından güçlükle ikna edilen genç, gözaltına alındı.

Başbakanlığın önünde yine eylem

"Acım, işsizim ölmek üzereyim"

- Başbakanlık, dün yine bir eyleme sahne oldu. 28 yaşındaki Şükrü Malkoç, Başbakanlık önünde giysilerini çıkardı ve "Acım, işsizim, ölmek üzereyim" diye bağıarak, maket bıçağıyla boğazını kesmeye kalktı.
- Güvenlik güçleri tarafından zorlukla ikna edilen genç, elindeki maket bıçağını bıraktı, korumalar tarafından etkisiz hâle getirildi. Malkoç, polis tarafından ifadesi alınmak üzere karakola götürüldü.

İŞÇİ SAĞLIĞININ ÖNEMİ

Ülkemizde 1.267.404 kayıtlı işyeri var (SGK, Temmuz 2010). Bunların % 99,7'si (KOBİ!ler) 1-249 işçi çalıştırmaktadır.

Yalnızca %0 3'ü 250'den çok işçilidir.

İşyeri hekimi ataması ve İşyeri Sağlık Birimi kurulması ise 50+ işçili işyerlerinde yasa buyruğudur. Küçük işletmelerde bu bağlamda ciddi sorun var.

KOBİ'ler Sorunu-1

- **KOBİ'ler** (*Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler*), sayıları ve sağladıkları işgücü nedeniyle, ülke ekonomisinde çok önemli bir yere sahiptir. 2008 SGK verilerine göre sigortalı çalıştıran 1.170.248 işletmenin %99.7'si 1-249 işçili ve çalışanların %83.8'i bu işyerlerindedir.
- Ancak **İSG** göstergeleri açısından 2008'de **iş kazalarının %80.7'si, meslek hastalıklarının %78.2'si KOBİ'lerde** olaylanmıştır; ***Risk alanı* !**

KOBİ'ler Sorunu-2

- Bu rakamlardan, ülkemizde işletmelerin önemli bir çoğunluğunu orta ölçekli işletmelerin de ötesinde küçük ölçekli işletmelerin oluşturduğu ve **işyeri ölçeği** küçüldükçe, işyerinde **İSG** göstergelerinin bozulduğu anlaşılmaktadır.
- **KOBİ'lerde** İSG olumsuzluklarının yoğunlaşmasına neden olan başlıca sorunlar; *sınırlı sermaye yapıları, üretimde genellikle eski teknoloji kullanılması, teknik bilgi birikiminin yeterli olmaması, İSG bilincinin yetersizliği, altyapı yetersizliği, nitelikli işgücünün bulunmaması.. dir .*
- **Türkiye, KOBİ'lerde toplulaştırmaya gitmelidir..**

Önemli bir yönetmelik..

Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği

16-18 yaş çocuklarla **kadın** işçilerin çalışabilecekleri ve çalışamayacakları işleri sıralamaktadır.

Ayrıca sağlık muayenelerinin kimlerce, nasıl yapılacağına da açıklık getirmektedir. Muayenelerde işçinin çalışacağı ya da çalıştığı işin göz önünde bulundurulması gerektiği ve sonuçların ilgili forma doldurulması zorunludur.

5-17 yaş 893 bin çocuk çalıştırılıyor.. (TÜİK – 2013 başı)

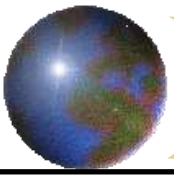
28.04.2014

www.ahmetsaltik.net

100

**ILO : Çocuklar,
«en kötü biçime»
çalıştırılıyor..**

TTB ve İşyeri Hekimliği..

- 19-21 Ekim 1978'de ülkemizde ilk kez TTB adına İstanbul Tabip Odası tarafından **"1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi"** düzenlendi.
- 4-7 Nisan 1988'de TTB tarafından **"2. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi "** düzenlendi.
- 20-23 Nisan 1998'de yine TTB **"3.Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi"** ni (Türk-İş, DİSK, KESK, TMMOB birlikteliği ile) düzenledi.
- **"4.Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi"** ni 13 yıl sonra (Türk-İş, DİSK, KESK, TMMOB birlikteliği ile) TTB düzenledi; 2-4 Aralık 2011.
- **İlk sertifika kursu** 1988'de, *İşyeri Hekimlerinin Görev ve Yetkileri Yönetmeliği*'nin çıkarılmasından 8 yıl sonra, 38 hekimin katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirildi. www.ttb.org.tr/kol/is/

**10 yılda
1 kongre..
Ne denli
sahipsiz,
öksüz bir
alan??! Niçin ?**

İşyeri Hekimi Çalıştırma

UHY madde 180 (1930 yılı 1593 sayılı)

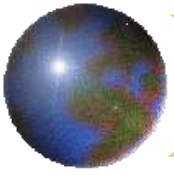
SSK (1964 yılı, 506 sayılı) madde 114

İSAGÜ tüzüğü madde 91 :

Sürekli olarak 50'den çok işçi çalışan işletmelerin
işyeri hekimi

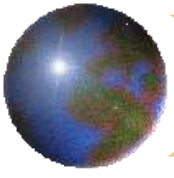
bulundurmaları gerektiğine ilişkindir.

İş yasası madde 8 : “Nitelikleri bakımından en çok 30 işgünü süren işlere süreksiz, bundan fazla süren işlere **sürekli iş denir.**” Tanımlamada tek öge, işin devam etme süresidir.

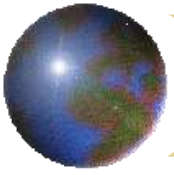
İşyeri hekimi çalıştırmak zorunlu !

- ✚ İş Yasası kapsamında yer alan ve sürekli olarak en az 50 işçi çalıştırılan işyerlerinde işyeri hekimi çalıştırma zorunlu.
- ✚ İşyerleri, **işyeri hekimi yetki belgesi olan bir hekimi** çalıştırabilecekleri gibi, Sağlık Bakanlığı'na bağlı **Toplum Sağlığı Merkezlerinden de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yetki** alarak bu hizmeti alabileceklerdir.

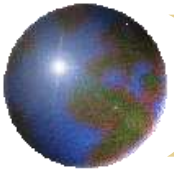
İşyeri hekimi çalıştırmak zorunlu !

- ❖ Toplum Sağlığı Merkezlerinde, en az 1 işyeri hekimi ve en az 1 başka sağlık çalışanı görevlendirilmesiyle, işyeri hekimliği hizmeti sunulabilecektir.
- ❖ *Toplum Sağlığı Merkezleri'nden işyeri hekimliği hizmeti alınırsa, İl Sağlık Müdürlüğü ile işveren arasında sözleşme bağlanacaktır.*

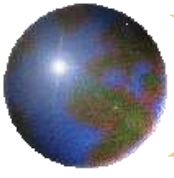
İşyeri hekimi ve tehlike sınıfları..

- ❖ **İşyeri hekimleri, görevlerini yerine getirmek için;**
- ❖ a) **Az tehlikeli sınıfta** yer alan işyerlerine; sağlık gözetimi için ayda en az 10 saat, buna ek olarak işe giriş ve periyodik muayeneleri ile eğitim için işçi başına yılda en az 20 dakika,
- ❖ b) **Tehlikeli sınıfta** yer alan işyerlerine; sağlık gözetimi için ayda en az 15 saat, buna ek olarak işe giriş ve periyodik muayeneleri ile eğitim için işçi başına yılda en az 25 dakika,
- ❖ c) **Çok tehlikeli sınıfta** yer alan işyerlerine; sağlık gözetimi için ayda en az 20 saat, buna ek olarak işe giriş ve periyodik muayeneleri ile eğitim için işçi başına yılda en az 30 dakika ayırmak zorundadır.

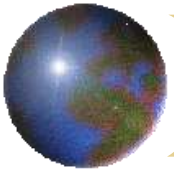
İşyeri hekimi çalışma süreleri..

- ❖ Örneğin, az tehlikeli sınıfta yer alan ve 150 kişinin çalıştığı bir işyerinde sağlık gözetimi için ayda en az 10 saat ve işçi başına yılda en az 20 dakika üzerinden hesaplama yapıldığında $20 \times 150 = 3000$ dakika olup, yılda 3000 dakika veya ayda $3000/12=250$ dakika süre ayrılması gereklidir.
- ❖ Bu hesaplamaya göre aylık çalışma süresi 10 saat + 4 saat 10 dakika = 14 saat 10 dakika olacaktır..

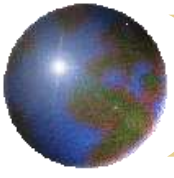
İşyeri hekimi çalışma süreleri..

- ✿ **Az tehlikeli sınıfta** yer alan 1000 ve daha çok işçisi olan işyerlerinde her **1000 işçi için tam gün** çalışacak en az 1 işyeri hekimi görevlendirilir.
- ✿ *İşçi sayısı 1000'in tam katlarını aşarsa, geriye kalan işçi sayısı göz önünde bulundurularak 1. fıkrada belirtilen ölçütlere uygun yeterince işyeri hekimi eklenir.*

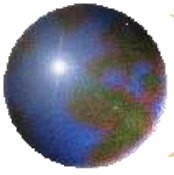
Tehlike sınıfları ve İşyeri hekimi..

- ❖ **Tehlikeli sınıfta** yer alan 750 ve daha çok işçisi olan işyerlerinde her **750 işçi için tam gün** çalışacak en az bir işyeri hekimi görevlendirilir. İşçi sayısının 750 sayısının tam katlarından çok ise, geriye kalan işçi sayısı göz önünde tutularak, yeterli işyeri hekimi eklenir.
- ❖ **Çok tehlikeli sınıfta** yer alan 500 ve daha çok işçisi olan işyerlerinde ise, her **500 işçi için tam gün** çalışacak en az 1 işyeri hekimi görevlendirilir.

İşyeri hekimliği birimi ve süreler..

- ✚ **İşyeri hekimliği birimi**, hizmetin yürütülebilmesine ve çalışan sayısına yetecek büyüklükte olmalıdır. Bu birimlerde, 10 m²'den az olmamak üzere en az 1 **muayene odası**, 15 m²'den az olmamak üzere bir **ilkyardım ve acil müdahale odası** ile 12 m²'den az olmamak üzere bir **bekleme odası** bulunmalıdır.

İşyeri hekimliği birimi ve süreler..

- ❖ İşyeri hekimi görevlendirilmesinde sözleşmede belirtilen süre içinde işyerinde hizmet sunulur.
- ❖ 1'den çok işyeri ile kısmi süreli iş sözleşmesi yapıldığında, bu işyerleri arasında yolda geçen süre, haftalık yasal çalışma süresinden düşülür..

İşyeri Hekiminin Görevleri

İşyeri hekiminin görevleri,

Anabasıklklar :

1. Tıbbi görevler..

2. Tıbbi-teknik görevler :

**A. İşyeri hijyeni ve güvenliği
konularında inceleme ve arşt.**

B. İş ve işçi uyumu

C. Sağlık eğitimi

3. Kayıt ve istatistik görevleri

**4. İnceleme-araştırma ve işyeri dışı
kuruluşlarla ilgili görevler**

İşyeri Hekiminin Görevleri

1. **Tıbbi muayeneler** : İşe giriş muayeneleri, aralıklı tıbbi denetim muayeneleri, özel muayeneler (örn. ağır ve tehlikeli işe giriş muay.), hastalık durumunda muayeneler, hastalık sonu işe dönüş muayeneleri bulunmaktadır.
2. **İlk ve acil yardım örgütlemesi ve aşı uygulaması**
3. **Sağlık eğitimi**
4. İşyeri çevre koşullarının sağlık yönünden denetlenmesi ve değerlendirilmesi
5. **Sanitasyon** : Çevre koşullarının sağlık kurallarına uygunluğunun sağlanması. Örn. atıkların zararsızlaştırılması..

İşyeri Hekiminin Görevleri

6. Meslek hastalıkları ve iş kazalarının önlenmesi.

7. İşyerindeki gebe, emzikli kadınlar, kreş ve çocuk bakım yerleri ile ilgili işler.

8. Esenlendirme (Rehabilitasyon) çalışmaları.

9. Genel sağlık makamlarıyla işbirliği.

10. İstatistik ve kayıtların tutulması :

Her yıl, işyeri sağlık birimi İl Çalışma Müdürlüğü'ne sunulmak üzere çalışma raporu hazırlamak zorundadır (*İşyeri Hekimlerinin Çalışma Koşulları ile Görev ve Yetkileri Hakkındaki Yönetmelik..*)

İşyeri Hekiminin Görevleri

Çalışma yaşamının 3 temel kişisi;

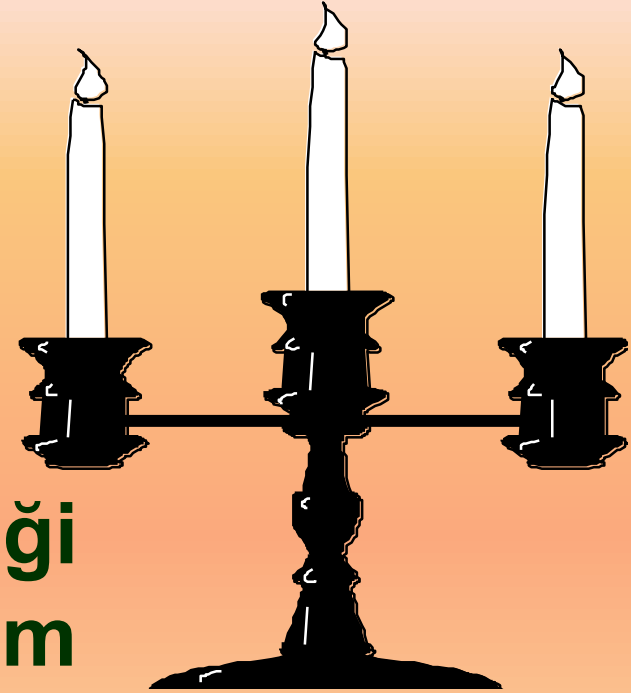
➤ İşgören

➤ İşveren

➤ Devlet'tir

(3'lü sacayağı, *tri-partite yapı*)

Hekimler, iş sağlığı ve güvenliği konularında her 3'üne de eğitim vermeli, danışmanlık yaparak onları aydınlatmalıdır. ***Ancak, mesleksi bağımsızlık ve iş güvencesi vazgeçilmezdir.***

Her yıl en az 100-300 bin yeni MH kayıt dışı !

- **İş kazası ve meslek hastalıklarına** ilişkin sayısal veriler gösteriyor ki; personel ve altyapı eksikliklerinin de etkisiyle, anılan Bakanlık, kuruluş yasası ile kendisine verilen görevleri gereğinde yapmaktan çok uzaktır.
- Çünkü ne yazık ki, **ülkemizde meslek hastalıklarına ilişkin güvenli veriler olmadığından**, alana ilişkin epidemiyolojik irdelene yapılamamakla birlikte, **Türkiye Cumhuriyeti Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi** (2009-13) başlıklı Raporda “Bir ülkede meslek hastalıklarının görülme sıklığı, çalışan nüfusun %o 4-12’si arasında değişmektedir.

***Yaklaşık 24 milyon resmî çalışan için her yıl 96-288 bin yeni MH!
Ama kayda giren yalnızca 697 (SGK; 2011 verisi..)***

Her yıl en az 100-300 bin yeni MH kayıt dışı !

Yalnız 10,88 milyon işçide değil (Ocak 2013), Türkiye’de yaklaşık 24 milyon resmi çalışan, yaklaşık 10 milyon da kayıt dışı olmak üzere 34 milyon dolayında emekçide yılda 136.000-408.000 arasında ***meslek hastalığı*** beklenmelidir!

50 milyonu bulan işgücü arzının çalışıyor görünmeyen 16 milyonu da dikkate alınmadan!

Ancak SGK verilerine göre 2010’de yalnızca “533”, 2011’de «697 meslek hastalığı kayda girebilmiştir!

Belirlen(e)meyen, dolayısıyla uygun sağaltımı yapılarak özlük hakları tanınmayan on binlerce (hatta birkaç yüz bin!) işçinin varlığı açıkça itiraf edilmektedir.

Her gün 4 işçi ölüyor, 5'i de engelli oluyor!

Öbür yandan, yine kayıt dışı istihdam ve eksik verilere dayalı SGK rakamlarıyla ülkemizde 2011'de 69 227 **iş kazası**,

ve 697 **meslek hastalığı** sonucu 1710 işçi ($1710/365=4,66/\text{gün!}$) yaşamını yitirmiş 2086 işçi ise **sürekli engelli** (sakat, malul) kalmıştır.

Günde ortalama 4-5 işçi yaşamını yitirmekte
5 işçi sürekli işgöremez duruma gelmektedir!

(Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı
Tespit İşlemleri Yönetmeliği)

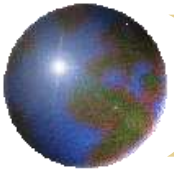
Küresel-Yerel sermaye emek karşıtı !

Bu sancılı ve kabul edilemez görünümün düzeltilebilmesi, işçi sağlığının korunduğu, iş güvenliğinin sağlandığı ve bu girişimlerin türevi olarak **sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarının oluşturulduğu işletmelerin** yaratılmasında ; gerekli önlemlerin alınması, **nitelikli işyeri hekimliği** ve iş güvenliği uzmanlığı hizmetlerinin işyerlerinde kurulması sağlanmalıdır.

Küresel-Yerel sermaye emek karşıtı !

Tanımlanan kurumsal yapıların zayıflatılması ve bu işlevlerin kağıt üzerinde bırakılmasına dönük bir ayak sürüme (Hükümet!) ve engelleme (TISK ve yerel-küresel yandaşları!) karşı karşıya bulunduğumuzun; açıklıkla altını çizerek tarihe not düşmek gerekmektedir.

Bu dayatma adil mi, sürdürülebilir mi ?

Gelir vergisinden düşülüyor!

- ❖ ***İşle ilgili zarar, ziyan ve ödenceler (tazminatlar)***
- ❖ İşle ilgili olmak koşuluyla, sözleşmeye (mukavelenameye) veya ilama (mahkeme kararına) veya yasa buyruğuna dayalı olarak ödenen zarar, ziyan ve ödencelerdir (tazminatlardır).
GVK (Gelir Vergisi Kanunu) md. 40/3
- ❖ ***Personelle İlgili Giderler:***
- ❖ Hizmetli ve işçilerin işyerinde veya işyerinin eklerinde (müstemilatında) iâşe (yeme) ve ibate (barındırma) giderleri, sağaltım ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı, GVK'nın 27'nci maddede yazılı giyim giderleridir. (*GVK md. 40/2*)

Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi

Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliğinde sosyal taraflar (İşçi ve işveren sendikaları), üniversite, sivil toplum kuruluşları, öbür ilgili kurum ve kuruluşları biraraya getirerek; iş sağlığı ve güvenliği konusunda gereksinim, öncelik, politika ve stratejilerin belirlenmesi, tarafların görüş ve düşüncelerini açıklamalarını sağlayan bir platform oluşturmak üzere.. kurulmuştur. Etkin ve demokratik biçimde çalıştırılmıştır..

Tel: +90 (312) 215 50 21
Faks: +90 (312) 215 50 28
e-posta: isggm@csgeb.gov.tr
<http://isggm.calisma.gov.tr>

29.04.2014

Prof. A. SALTİK

122

İşçi sendikasının feryadı :

Mustafa Özbek, Türk Metal Send. Bşk.

“Yoksulluğun kirlettiği, yolsuzluğun anıtladığı bu ülkede, insanlar gelecek konusunda bir plan yapamamaktadır.

**T ü r k i y e ’ n i n g e l e c e ğ i
g i d e r e k b e - l i r - s i z - l e ŝ - m e k - t e - d i r .**

Gençler, Türk toplumunun % 70’i, Türkiye’nin yaşadığı siyasi ve ekonomik çalkantıların geleceğe güveni azalttığını söylüyor. Bu ülkenin geleceği olan, Ulu Önder’in Türkiye Cumhuriyeti’ni emanet ettiği gençlerin % 38’i, bir daha dönmek üzere bu ülkeden ayrılmak istemektedir. Bu dehşet verici bir rakamdır.”

(www.turkmetal.org.tr/, Erişim: 07.03.05)

Çocuk işçi sömürüsü ciddi..

Shoe-making workshop

**5-17 yaş diliminde
çalışan çocuk
sayısı 893 bin !
(TÜİK, 2013 başı)**

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi

Md. 16 :

- 1. Hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz.**
- 2. Çocuğun bu tür müdahale ve saldırılara karşı yasal korunma hakkı vardır.”**

**Porter in the vegetable market of Okla. Delhi.
The bags of onion weigh 50 kilos.**

**Child breaking rocks in a quarry in
Faridabad, suburb of New Delhi.**

**Havana: Prostitution at Malecon. Poverty pushes
thousands of young girls into prostitution.**

Arjantin'de vahşi kapitalizm dönemi

Bir süpermarket kasiyerlerin birkaç dakikalık tuvalet molasını çok gördü. Çözüm olarak da alt bezi bağlamalarını şart koştu

İnsanlık dışı yöntem

*mülkiyet
02.08.03*

ARJANTİN'DE bir süpermarket, iş gücü kaybını ortadan kaldırmak için akla hayale sığmayacak insanlık dışı bir yöntemle başvuruyor. Süper markette çalışan kasiyerler, iş sırasında tuvalete gitmelerine engel olmak amacıyla yetişkinler için tasarlanmış alt bezi takmaya zorlanıyorlar. Yerel haber ajansı "Diarios Noticias"a konuşan sendikacı Jorge Cordova, ülkenin batısındaki Mendoza eyaletinde kadın kasiyerlerin alt bezi takmaya zorlandığını söyledi.

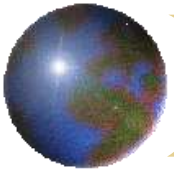
Yabancı sermaye destekli

SÜPERMARKETİN adını açıklamayan Cordova, bu durumun kasiyerlerde sinir, baskı ve strese yol açtığını belirtti. Cordova bu yerin yalnızca yabancı sermaye destekli bir gıda zinciri olduğunu söyledi. Olayı araştıran sendika avukatı Sandra Varela da, "20 yetişkin kasiyerin sekiz saat boyunca alt bezi taktığını düşünmek çok zor olsa da, gerçek" dedi. Varela, 17 yıldır sendika avukatlığı yaptığını, ama böyle bir şeyi daha önce hiç duymadığını sözlerine ekledi. ■ **DIŞ HABERLER SERVİSİ**

Markette skandal uygulama

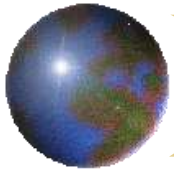
Arjantin'in batısındaki Mendoza eyaletinde bir süpermarkette başlatılan çağdışı uygulama sendika avukatlarını harekete geçirdi.

Türkiye'de iş kazaları-1

- ✿ Türkiye'de, her 6 dakikada bir **iş kazası (?!)** kayda girmektedir. İş kazalarının %60'tan çoğu, 50'den az işçi çalışan küçük işyerlerindedir.
- ✿ İş Yasası'na göre, bir olayın **iş kazası** sayılması için, işçinin olay anında zarar görmesi koşul değildir. Geciken sağlık sorunu da kapsanır.
- ✿ Sonradan ortaya çıkan bedensel ve ruhsal rahatsızlıkların kazaya bağlı olduğu doktor raporu ile saptanırsa; olay **iş kazası** olarak değerlendirilir.

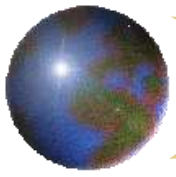
www.teksatir.com.tr (16.02.2009)

Türkiye'de iş kazaları-2

- ❖ **İş kazası** geçiren kişi sigortasız bile olsa; o yerdeki SSK'ya (SGK'ya) başvuruyula, geriye dönük olarak sigortalanır.
- ❖ İlgili Müdürlüğe başvurulduktan sonra, SSK (SGK) hemen olay yerine denetçi (*müfettiş*) göndermek zorundadır.
- ❖ Denetçilerin tuttuğu rapora göre olayın **iş kazası** olup olmadığına karar verilir.

www.teksatir.com.tr (16.02.2009)

İş kazalarına 10 bin+ kurban!..

2002-11 arasında 10 yılda;

✚ ***706 bin iş kazası*** oluştu

✚ **10 297 işçi öldü,**

✚ ***15 961 işçi sürekli iş göremez*** oldu.

✚ **İş kazaları** en çok “*kömür ve linyit*” üretimi, fabrikasyon metal ürünleri imalatı, ana sanayi ve bina inşaatı” sektörlerinde yaşandı. En çok ölüm 2010’da oldu.

✚ 1,6 milyon işyerine karşın 600+ denetçi var!?

✚ 2013’te 1235 iş kazası cinayeti.. 59’u çocuk!

TUZLA UTANCI..

Tuzla Tersaneler bölgesi (≈ 75 tersane), 2008

Tuzla Tersanesi'nde vinçler (Cranes)

Tuzla Tersanesi'nde yük gemileri

Tuzla Tersanelerinin kasvetli girişi: Hiç yeşil yok!

Tuzla Tersanesi'nde metal plakalar.

Güvenlik çemberi olmadan tehlikeli biçimde üstüste.

29.04.2014

www.ahmetsaltik.net

137

Tuzla Tersanesi'nde riskli metal işleri..

29.04.2014

Prof. A. SALTIK

138

Tuzla Tersanesi'nde metal kesimi: Yüz siperi yok!

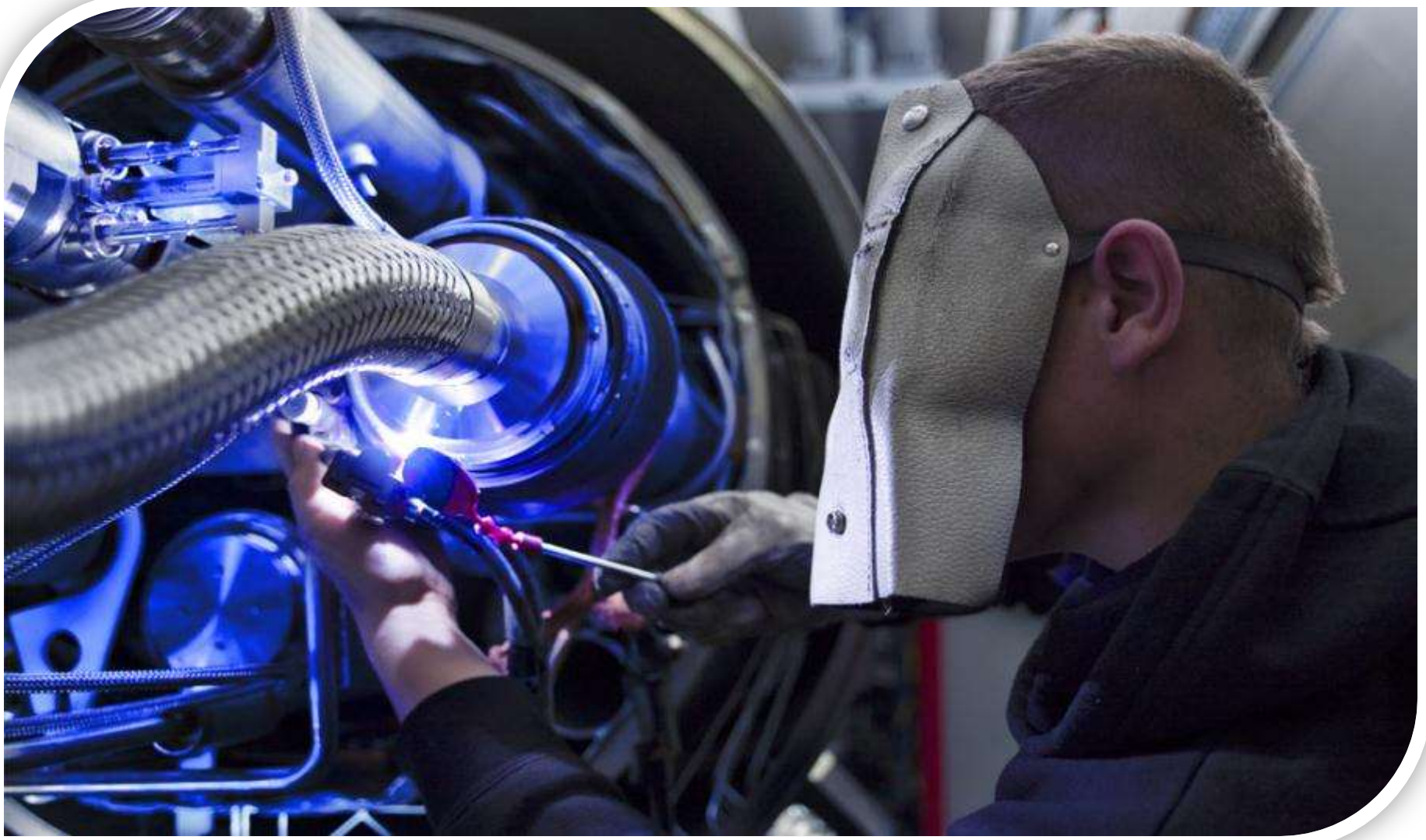

29.04.2014

Prof. A. SALTIK

139

***Tuzla Tersanesi'nde metal kesimi..
Yüz siperi yok..***

Yerin yaklaşık 100 m altındaki 27 km'lik **Büyük Hadron Çarpıştırıcısı (LHC)** tunelde "**Yüz Siperi**" ile çalışan emekçi. (CERN, 2010)

Yerin yaklaşık 100 m altındaki 27 km'lik **Büyük Hadron Çarpıştırıcısı (LHC)** tunelde "**Baret**" ile çalışan emekçiler. (CERN, 2010)

AB'ye Uyum (?!) Bağlamında Çıkarılan Mevzuat

4703 sayılı

*"Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın
Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun"*

(11.01.2002) uyarınca hazırlanan

"Kişisel Korunma Donanımları Yönetmeliği"

2 yıllık geçiş süresi sonunda
yürürlüğe girmiştir.

01.10.08'de yürürlük alan 5510 sayılı *Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası* **(GŞŞ!) Yasası Neler Getiriyor ?**

1. İvedi (acil) durumda hastalar, 18 yaşından küçükler, bakıma muhtaç olanlar ve **iş kazası, meslek hastalıkları ve bulaşıcı hastalıklarda** hiçbir koşul aranmadan sağlık hizmeti verilecek, hastaneden geri çevrilmeyecek.
2. ***İş kazası ve meslek hastalığı***nda; ayakta sağaltımda günlük kazancın 2/3'ü, yatarak sağaltımda yarısı ***geçici iş göremezlik ödeneği*** olarak alınabilecek.
3. **Engelli (Malul) aylığı** için daha önce aranan en az % 66 oranında ***meslekte kazanma veya çalışma gücü yitiği*** % 60 oldu. (*SSK Sağlık İşlemleri Tüzüğü'ne göre hesaplanıyor..*)

AB Temel Haklar Şartı

(Nice, 7 Aralık 2000)

[http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf](http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf)

Madde 27 :

İşçilerin işyerinde bilgilenme ve danışma hakkı

İşçiler veya işçi temsilcileri, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamada öngörülen durum ve koşullarda ve makul bir süre içinde, uygun düzeyde bilgilenme ve danışma hakkına sahip olmalıdır.

Madde 28 :

Toplu görüşme ve eylem hakkı

İşçiler, işverenler veya işçi ve işveren örgütleri;
Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamalarla uyumlu olarak,
uygun düzeyde görüşme ve toplu sözleşme akdetme hakkına ve
uyuşmazlık halinde, çıkarlarını korumak için, **grev de dahil,**
toplu eylem yapma hakkına sahiptir.

AB Temel Haklar Şartı

(Nice, 7 Aralık 2000)

[http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf](http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf)

Madde 31 : Adil ve hakça çalışma koşulları

1. Her işçinin, sağlığını, güvenliğini ve saygınlığını gözeten çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır.
2. Her işçi, azami çalışma süresinin sınırlandırılması hakkına ve günlük ve haftalık dinlenme izni ile yıllık ücretli izin hakkı sahibidir.

Madde 35 : Sağlık hakkı

Herkes, ulusal hukuk ve uygulamalar uyarınca

koruyucu sağlık hizmeti alma ve tıbbi tedaviden yararlanma

hakkına sahiptir. Birliğin tüm politikaları ve eylemlerinin tanım ve uygulamasında, daha üst düzeyde bir insan sağlığı koruması hedeflenir.

AB Temel Haklar Şartı (Nice, 7 Aralık 2000)

<http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf>

Madde 33 : *Aile ve iş yaşamı*

1. Aile, hukuksal, ekonomik ve sosyal korumadan yararlanır.
2. Aile ve *iş yaşamını* bağdaştırmak amacıyla, herkes, analıkla ilgili bir nedenden dolayı ***işten çıkarılma***ya karşı korunma ve **analık izni** ile doğumdan veya evlat edinmeden sonra anababa izni kullanma hakkına sahiptir.

AB Temel Haklar Şartı

(Nice, 7 Aralık 2000)

[http://ek12 utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf](http://ek12.utup.dpt.gov.tr/ab/hukuk/temelhak.pdf)

Madde 34 : Sosyal güvenlik ve sosyal yardım (2)

*AB sınırları içinde, yasal olarak ikamet eden veya dolaşan herkes, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamalara uygun olarak, **sosyal güvenlik** yardımlarından ve öbür sosyal yardımlardan yararlanma hakkına sahiptir.*

Birlik, **sosyal dışlanma ve yoksullukla mücadele** için, yeterli kaynağı olmayan herkese saygın bir yaşam sağlamak amacıyla, Topluluk hukuku ile ulusal hukuk ve uygulamalardan kaynaklanan kurallar uyarınca, **sosyal yardım ve konut yardımı** hakkını tanır ve gözetir.

Peki; bu AB hukuku Türkiye’de neden uygulanmaz, AB de susar?

Yeraltı maden işçilerinin dramı: *Tahkimat için çırpınış..*

**Rödevansta
bir kazmacı 800-
900 TL almakta.
Asgari ücretin
(577 TL) az üstü..
Bu işçilerin
nerede çalıştığına
gelince...
Yerin en az 300-
500 m altında!
(Cumhuriyet, 6.6.10)**

Yeraltı maden işçilerinin dramı: *Tahkimat.. Ocak çökmesi..*

Zonguldak'ta bundan 20 yıl önce, 50-60 bin işçi çalışıyordu. 10-14 bin işçiye indi. 5 milyon ton kömür üretilirdi, düşmüş 2,5-3 milyon tona indi!

(Cumhuriyet, 6.6.10)

Göçükten acı haber çıktı !

**Metanometre
ile metan gazı
düzeyi izlenirse
Grizu kazası olmaz!**

GRIZU PATLAMASI

Bir ocak yanar, onlarcası söner...

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI AFŞİN-ELBİSTAN AÇIK KÖMÜR OCAĞI HEYELENLARI İNCELEME KOMİSYONU RAPORU

10 Şubat 2011'de oluşan kayma 140 m yüksekliğinde, kestirimle 1150 m X 550 m alanda gelişmiştir. 50 milyon m³'ten çok heyelan malzemesi çok geniş bir alana yayılmıştır. İlk heyelanda 1 işçi yaşamını yitirirken, 2. heyelanda 10 maden emekçisi kayan malzeme altında kalmıştır. 1 işçi heyelandan ölü olarak çıkarılırken, 1'i jeoloji mühendisi, 1'i maden mühendisi 9 emekçi, halen heyelan malzemesi altındadır.

Sonuç olarak; iş cinayetlerine dönüşen maden facialarının yaşanmasının **yazgı olmadığını** belirtiyor ve **insanı merkezine alan** politikalara, jeoloji bilim ve mühendisliğine, gerekli önemin verilmesi durumunda jeolojik tehlike ve risklerin engellenmesinin olanaklı olduğunu ifade ediyoruz.. (www.jmo.org.tr/, pdf, 23.2.11)

AB ve ABD'de Özerk İSG Kurumları

OSHA (AB)

İş Güvenliği ve Sağlığı İdaresi
(*Occupational Safety and Health Administration*)

NIOSH (ABD)

Ulusal İş Güvenliği ve
İşçi Sağlığı Enstitüsü
(*National Institute of Occupational Safety and Health*)

Dikkat: İlk sözcük, ABD'de «Ulusal»

Türkiye'de ivedilikle,
özerk bir **ULUSAL**
İŞ SAĞLIĞI-
GÜVENLİĞİ
KURUMU
kurulmalıdır.

New York'ta vinç kazası : 1 ölü !

New York'ta bir inşaat vincinin kırılıp yanındaki binanın üzerine, oradan da sokağa düşmesi sonucu **1 kişinin öldüğü** ve 1'den çok insanın yaralandığı bildirildi. *Mart ayında meydana gelen ve 7 kişinin öldüğü korkunç vinç kazasından sonra yine Manhattan'da inşaat halindeki binada kullanılan vinç kırılarak yanındaki 23 katlı binanın üzerine, ardından sokağa düştü.*

Kazada, 1 kişinin öldüğü ve birçok insanın yaralandığı belirtildi.

www.ntvmsnbc.com/news/448420.asp, 30.05.08

ÖNEMLİ OLAY VE HABER!

Crane collapses in New York two dead !

A large crane collapsed in New York, killing two people and damaging an apartment building on Manhattan a day after city officials investigated the crane's operations. *The crane operator and another construction worker died in the collapse a third worker was seriously injured and a pedestrian received minor injuries.* Top section of the crane broke off and smashed into an apartment. The crane was being used to build a 32-storey apartment building across the street. www.reuters.com/news/us, 30.05.08

***Beline sicim değil,
emniyet kemeri gerek;
2 el serbest olmalı,
baret takmalı..
Asansörde çalışmalı..
Aşağıdakiler de riskte!***

İSGÜM : İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ ENSTİTÜSÜ,
İstanbul yolu 14. km, Etimesgut sapağı

İSGÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü

1968'de, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) ile BM Kalkınma Programı (UNDP) ve ILO girişimiyle Ankara'da kurulmuştur. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Müdürlüğü'ne bağlı olan **İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Enstitüsü (İSGÜM)**, alanında önemli yeri olan bir kurumdur. Enstitü'ye bağlı İstanbul, İzmir, Kocaeli, Adana, Kayseri ve Zonguldak'ta bölgesel ve merkezde «*Gezici*» **İş Hijyeni Laboratuvarları** vardır.

İSGÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü

İSGÜM'ün temel amaçları;

çalışma mevzuatının işçi sağlığı ve iş güvenliği, uyulması gerekli standart ve normların saptanması için inceleme ve araştırmalar yapmak ve bu standart ve normların gelişmelere uyumlu olarak yenilenmesini sağlamaktır.

İşyeri ve hekimlerinin istemlerine de yanıt vermeye çalışılmaktadır..

İSGÜM

İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü

Bundan başka, mesleksen teknik yaygın eğitim gereksinimlerini belirleyerek programların düzenlenmesini sağlayacak önerilerde bulunmak, teknik düzeyde yayın ve dokümantasyon yapmak da, görevleri arasındadır. Özetle, **çalışma yaşamının sağlıklı ve güvenli koşullar altında yürütülmesi için işçiler, işverenler ve resmi kurumlarla işbirliği içinde, işyerinde *inceleme, araştırma ve değerlendirme* çalışmaları sürdürmektedir.**

Makine koruyucusu, iş elbiseleri, yüz siperleri, eldiven, çelik burunlu ayakkabılar.. Hiçbiri yok!?

Ara Sonuçlar - 1

Ülkemizde, çalışanların sağlık düzeyini geliştirmenin en akılcı yolu, tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi,

ILO-C112'de 1959'da vurgulandığı üzere; *koruyucu hizmet ağırlıklı bir işyeri sağlık hizmeti*nden geçmektedir.

Bu alanda, güdülenmiş ve nitelikli işyeri hekimlerinin yapabilecekleri çok şey vardır. Bu hizmetler hem hekimlik mesleğinin var olma nedenidir; hem de ülke ekonomisine sanıldığından çok katkılar sağlarlar.

Ara Sonuçlar - 2

Ek olarak vurgulamak gerekirse;
İşyeri hekimliği alanında görevini
gereği gibi yerine getirmeyen hekimlerin
karşısında etkin bir yaptırım alanı olarak
malpraktis uygulamaları, ödenceler (*tazminatlar*),
öbür yasal yaptırımlar yer alıyor.

Önümüzdeki yılların, hekimlik alanı açısından
daha da zorlu olacağı açıktır. Bu zor süreçte
en etkin donanım, hiç kuşku yok ki;
bilgi-beceri birikimi (*ezbere dayanmayan!*),
meslek, emek ve yurt sevgisi dir...

**Eczacıbaşı Lüleburgaz İlaç Fabrikasında
draje-tablet muayenesi yapan çalışan..
*İlaç, insandan korunuyor!***

Pamuk İpliği Fabrikasında tarama bölümünde üretilen ipliğin muayenesi..

28.04.2014

www.ahmetsaltik.net

165

Çalışan-İşyeri-Görev Tasarımı Üçgeni

WORKER

DSÖ Küresel
Hastalık Yüğü verilerine
göre, iş kazası ve meslek
hastalıkları, malnütrisyon
ve güvensiz seksten sonra
3. sırada DALY
kaynağıdır!

WORKPLACE

JOB
DESIGN

(ILO, Jukka Takala, 2009)

“GÜVENLİK KÜLTÜRÜ”
BİR DAVRANIŞ BİÇİMİDİR..
ÖĞRENİN ve ÖĞRETİN..

Damdan düşen çırçır işçisi öldü!

- Urfa Akçakale yolu üzerinde Uğurlu beldesinde bir çırçır fabrikasının bahçesindeki binanın damında yatan Hamdi Malgir (30), gece geç saat İstanbul-Urfa uçağının inişini izlerken ayağı kaydı, düştü. Ağır yaralandı, hastaneye kaldırıldı, kurtarılamadı... Soruşturma sürüyor. (**Cumhuriyet**, 25.06.07)
- ***Türkiye bu görüntüleri hak ediyor mu?***
- ***Feodaliteyi neden hala tasfiye edemedik??***

28.04.2014

www.ahmetsaltik.net

169

İŞYERİ KAZA BİLDİRİM FORMU

DÜZENLEME TARİHİ : 29/6/2000

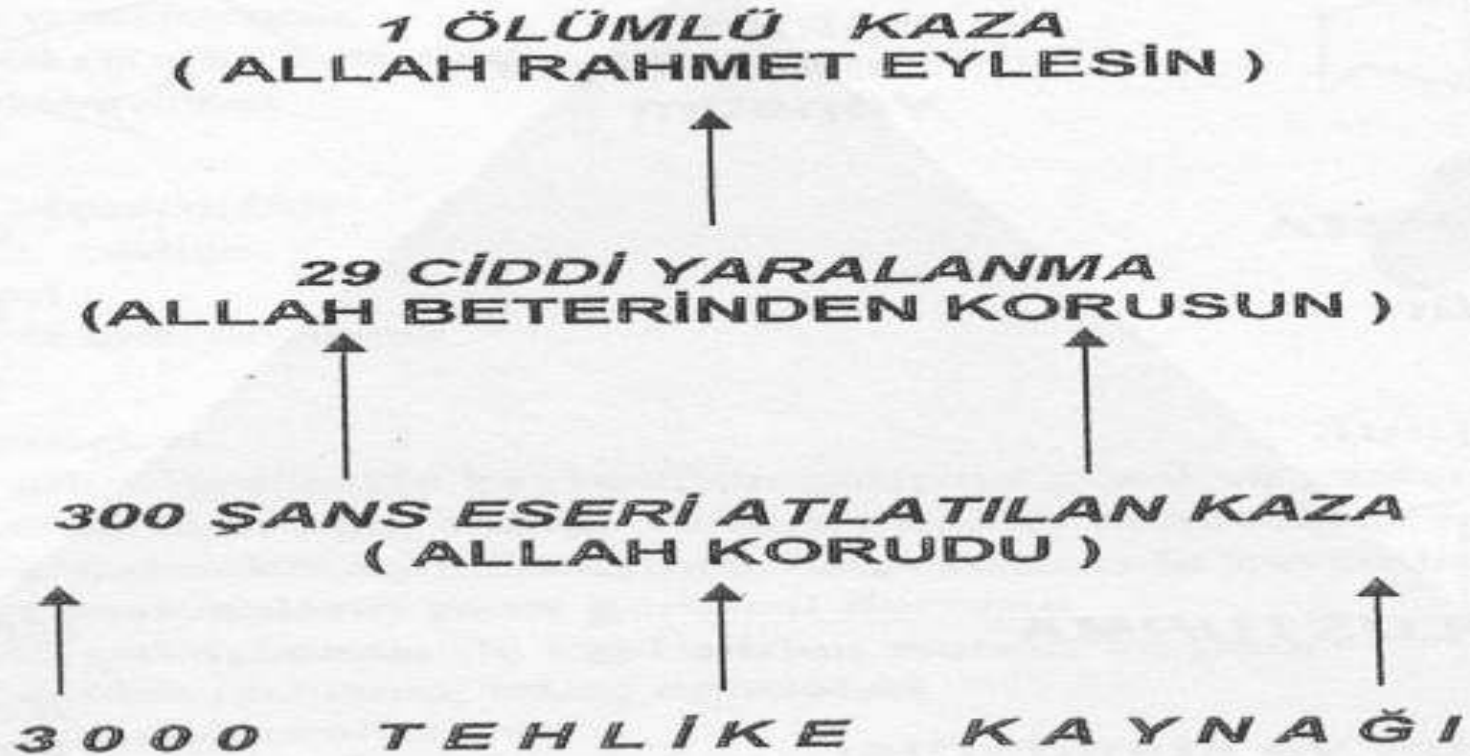
İŞYERİNİN	BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ SİCİL NO : 224310120212201
	ÜNVANI : MODAVIZYON TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş.
	ADRESİ : TIP FAKÜLTESİ KARŞISI EDİRNE
	İŞÇİ SAYISI : Toplam ☐ 909 Kadın ☐ 714 Erkek ☐ 164
KAZA TARİHİ : 29.6.2000	
KAZANIN MEYDANA GELDİĞİ BÖLÜM : Çeket-1	
KAZA GÜNÜNDE İŞBAŞI SAATİ : 08.00	
KAZANIN ORTAYA ÇIKARDIĞI TAKRİBİ MADDİ ZARAR : -	
KAZAZEDE VEYA KAZAZEDELERİN	ADI SOYADI : Serkan FIDALİ
	SİGORTALI SİCİL NO : 2201199901161
	YAŞI : 19
	İŞE GİRİŞ TARİHİ : 24.05.1999
	ESAS İŞİ : ÜTİ
	KAZA ANINDA YAPTIĞI İŞ : ÜTİ
KAZA SONUCU ÖLÜ YARALI SAYISI : ÖLÜ ☐ AĞIR YARALI ☐ UZUV KAYIPLI ☐ HAFİF YARALI ☒	
KAZA SONUCU YARALANAN İŞÇİLER--1.Gün 2.Gün 3.Gün Üçgünden fazla veya DEN İSTİRAHAT ALANLARIN SAYISI ☐ ☐ ☐ açık istirahat ☐	
ŞAHİTLERİN ADI SOYADI : Ridvan ÖZKAN Nilüfer BATUR	
KAZANIN SEBEBİ VE OLUŞ ŞEKLİ : <i>Ötöde çalısırken ayuğuna inciltmiştir.</i>	İŞVEREN VEYA VEKİLİNİN ADI-VE SOYADI : <i>Modavizyon</i>
<i>Sevbel ile yandım yarılarak ssk'e zed nolla çıktı.</i>	<i>Modavizyon</i> TİC. SAN. VE TİC. A.Ş. Tıp Fak. Karşısı - 100 Karayolu Üzeri 413 22000 EDİRNE Nispetiye Kurumları V.D. 622 002 35 85

NOT : İŞVERENLER İŞYERLERİNDE MEYDANA GELECEK KAZALARI EN GEÇ, KAZADAN SONRAKİ İKİ GÜN İÇİNDE YAZI İLE İLGİLİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE BİLDİRMEK ZORUNDADIR. BU BİLDİRİMİ ZAMANINDA YAPMAYANLARI 30.000 TL DEN AZ OLMAMAK ÜZERE AĞIR PARA CEZASI HÜKÜMLÜNÜR.
(İŞ KANUNU MD. 73/101) (FORMUN ÖN YÜZÜ YETMEDİĞİ TAKDİRNE ARKA YÜZÜ KULLANILABİLİR)

Niçin böyle yazgıcıyız, usumuz nerede??

TEHLİKE, RİSK, İŞ GÜVENLİĞİ ANALİZİ (Heinrich Teorisi)

Heinrich Kuramı'na göre işyeri risk piramidi.

BM : İşçiler yoksullaşıyor!

BM'nin **Dünya İstihdam Raporu**'na göre, dünya genelindeki toplam işgücünün yarısı olan 1.4 milyar çalışan 2 \$ ***görelî yoksulluk*** sınırının altında, 550 milyon kişi de 1 \$/gün ***mutlak yoksulluk*** altında yaşıyor.

Raporda ayrıca, 2003 yılında 186 milyon kişinin **işsiz** olduğu belirtildi. Uluslararası

Çalışma Örgütü (ILO) Başkanı **Juan Somavia**, 257 sayfalık raporun önsözünde;

(www.cumhuriyet.com.tr, 08.12.04, syf. 6)

BM : İşçiler yoksullaşıyor!

"Verimli üretim, işsizlikle yüz yüze kalan ya da yoksulluğu önleyemeyen çalışma koşulları nedeniyle milyarlarca insan için bir umut olarak kalıyor.." dedi.

ILO'ya göre, yoksulluk arttığı halde yoksulluk sınırının altında yaşayanların sayısı hâlâ 1990 sınırının altında. Çalışanların yoksulluğunu azaltmak için verimli çalışma fırsatları ve **daha adil bir küreselleşmenin** yaratılması gerektiğini vurgulayan rapor.... (www.cumhuriyet.com.tr, 08.12.04, syf. 6)

YOKSULLUĞUN KARANLIK TABLOSU

ILO : Dünyanın yarısı günde 2 \$ kazanıyor..

Dünyadaki çalışanların yarısının -yaklaşık 1.4 milyar kişi- günde 2 dolardan az, 550 milyonunun ise 1 dolarlık **MUTLAK yoksulluk sınırının altında kazandığını bildirdi.**

ILO raporunda, 2003'te dünyada 185.9 milyon **işsiz bulunduğu, ancak bunun "buzdağının yalnızca su üstündeki bölümü olduğu" ifade edilerek; "Çünkü, bu sayının 7 kat fazlası, **bir iş sahibi olmasına karşın, gene yoksulluk içinde yaşamaktadır."****

www.cumhuriyet.com.tr, 11.12.2004

TÜRKİYE İŞÇİ HAKLARINDA HÂLÂ GERİDE!

"...sendikal hakların tümüyle uygulanmasında kısıtlamalar sürüyor.

*Türkiye özellikle örgütlenme hakkı, **grev hakkı** ve toplusözleşme haklarında **ILO** anlaşmalarını tümüyle yaşama geçirmiyor. Gözden geçirilmiş **Avrupa Sosyal Şartı'nın** 5. maddesi (örgütlenme hakkı) ve 6. maddesi (toplusözleşme hakkı) üzerinde çekincelerini sürdürüyor..."*

Prof. Dr. Yakup KEPENEK, Cumhuriyet, 12.11.07

TÜRKİYE İŞÇİ HAKLARINDA HÂLÂ GERİDE!

Türkiye'nin özellikle örgütlenme, grev ve toplu sözleşme hakları alanında .. ilgili ILO anlaşmalarına uygun sendikal hakları tümüyle güvence altına alan yasaları kabul etmesi gerekiyor. Avrupa Sosyal Şartı, AB ülkelerinin işçi hakları konusunda benimsediği alt sınırlardır. Türkiye'nin, sendikal hakları, en azından, ILO'nun belirlediği alt sınırlara çıkarması yıllardır olduğu gibi, bu yıl da isteniyor.

Prof. Dr. Yakup KEPENEK, Cumhuriyet, 12.11.07

TÜRKİYE’de Sendikalılık Oranı Yalnızca % 9!

Sendikalı işçi sayıları...

TÜRK-İŞ : 696 bin

HAK-İŞ : 164bin

DİSK : 100 bin

T O P L A M : 960 bin

İş sözleşmesiyle çalışan : 10,88 milyon

Sendikalı çalışan oranı : %9!

Ali Tezel; <http://www.bloomberght.com/ht-yazarlar/ali-tezel/1296026-ulke-sendikasiz-kalacak-demistim>, 31 Ocak 2013

Yaklaşık 2+ milyon memurun ise %68’i (1,38 milyonu) sendikalı. Özel sektör işçilerin örgütlenmesine engel oluyor, işten atıyor. Kamu sektörü ve özelleştirmenin kritik bir ayrımı da burada. Emeğin örgütlenmesinde. (Ağustos 2012)

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-1

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

- Dünyada yıllık toplam 350 bin kişi **iş kazası**, 1 milyon 700 bin kişi ise **meslek hastalıklarından** dolayı yaşamını yitirmektedir.
- Türkiye’de Durum :

Türkiye’de bu alandaki temel sorunlar; toplumsal formasyonumuz, sanayileşmenin gelişimindeki özgünlükler, **özelleştirme-taşeronlaştırma-sindikasızlaştırma** çalışma yaşamına yaklaşım, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemelerin yetersizliği, gerekli yatırımların yapılmaması, 4857 sayılı İş Yasası ve yasanın gerekli denetimleri esnetmesi, mühendislik ve hekimlik uygulamalarına ilişkin yasal eksikler, işveren kesiminin konuya gereken önemi vermemesi, kayıt dışı istihdam, kadın ve çocuk emeği sömürüsü ile **kayıt dışı ekonomi**nin büyüklüğünden kaynaklanmaktadır.

Modern dönem köleliği: Taşeronlaşma

DİSK Araştırma Enstitüsü'ne göre,
Türkiye'de **6 milyon** insan
iş güvencesinden yoksun, taşeronlar eliyle
çalıştırılıyor ve taşeronlaşma tüm işkollarının
% 60'ına yayılmış durumda (2013)

İş Yasası md. 2 :

***“Asıl işveren,
kendi asıl işini
taşeron işverene
devredemez.
Yalnızca asıl işe
yardımcı nitelikte
olan; temizlik,
taşıma, güvenlik,
yemek gibi işler ile
asıl işin teknik
anlamda uzmanlık
gerektiren
bölümünü taşerona
devredebilir.”***

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-2

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

- İstanbul Davutpaşa'da bir iş merkezinde gerçekleşen yangın ve patlama ile **Tuzla** tersanelerindeki ölümler, Türkiye'deki iş sağlığı ve güvenliği politikalarının ne durumda olduğunun aynasıdır.
- **Türkiye sanayisi ve çalışma yaşamı iş kazaları, ölüm ve yaralanmada rekorlara koşma yolundadır.**
- Türkiye'de iş sağlığı ile ilgili yasal düzenlemelere göre **50'den az işçinin bulunduğu işyerlerinde "İşyeri Sağlık Birimi" oluşturulması zorunlu değildir.**
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu" (İSGK), 50 ve daha çok sayıda çalıştığı işyerleri için öngörülmüştür ve **Türkiye'deki toplam işyerlerinin ancak % 1,5'inde işlemektedir.**

TMMOB Makine Mühendisleri Odası

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-3

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

- **İş Yasası, başlıca “sanayi ve ticaret” işlerini kapsamına almakta,** tarım sektörünün tamamı, hizmet sektörünün bir bölümü ile KOBİ’lerin büyük bir bölümü kapsam dışında bırakılmaktadır. Oysa ülkemizde yaşanan **iş kazalarının % 60’ından fazlası İSGK’ların kurulmasının zorunlu tutulmadığı 50’den az işçi çalıştıran işyerlerinde** yaşanmaktadır.
- Benzerlikle, **iş kazalarının % 50’si, 9 <= çalışanı olan işyerlerinde** meydana gelmektedir. Bu işyerleri KOBİ’lerin % 90’ını temsil etmektedir.
- **Kısaca en yüksek iş kazası oranı, toplam işyeri sayısının % 98’ini oluşturan ve İSGK, İşyeri Hekimi, İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hemşiresi veya Sağlık Memuru bulundurma gibi zorunlulukların bulunmadığı KOBİ’lerde** görülmektedir.

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-4

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

■ İş Müfettişliğindeki Yetersizlikler Sanayide Denetimsizliği Yaygınlaştırıyor!

Örn. Tuzla tersaneleri ile Davutpaşa'da bir iş merkezinde yaşanan ölümlerden hareketle de görüldüğü gibi ÇSGB yaptırım uygulamadan olayları seyretmekle yetinmektedir.

Son günlerde Tuzla Tersanesi işverenleri ile yapılan protokol sonucu işyerlerinde verilmesi gereken eğitimleri de ÇSGB üstlenmiştir.

Denetim hizmetlerini personel yetersizliği nedeniyle zaten enaz düzeyde götürebilen Bakanlık, Meslek Odalarını yok sayarak eğitimi de üstlenmiştir. Bu durum denetim alanında daha da büyük boşluklar doğuracaktır. *(Sonra özel kurumlara da bırakıldı..)*

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-5

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

Çözüm önerileri...

- 4857 sayılı İş Yasası tümüyle işverenlerin çıkarları doğrultusunda biçimlendirilmiştir.
- *Esnek ve kuralsız çalışmayı, işçileri başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal duruma getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa yerine, bütün tarafların katılımı ile yeni bir demokratik iş yasası çıkarılmalıdır.*
- İş mevzuatı, eksenini "insan" olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.

TMMOB Makine Mühendisleri Odası

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-6

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

Çözüm önerileri...

- Başta **KOBİ**'ler olmak üzere 50'den daha az çalıştıran iş yerlerinde ***İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları***nın kurulması yasalarla güvence altına alınmalıdır. İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri bütün işyerlerini ve tüm çalışanları kapsamalı; sektör ve kurum farkı gözetmeksizin tüm işyerleri için geçerli olmalıdır. Kurulların eğitilmiş ve yetkilendirilmiş kişilerden oluşturulması sağlanmalı ve tarafların eşit sayıda temsil edildiği demokratik yapılar olarak düzenlenmeli, tavsiye değil yaptırım gücüne sahip kurulara dönüştürülmelidir.
- *İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunumu için belirli işçi sayısı aranmamalı; uygulamalar devlet memurları, kendi hesabına çalışanlar, tarım kesimi gibi yaptığı iş ve çevresinden etkilenen tüm toplum kesimlerini kapsamalıdır.*

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ RAPORU-7

(09.05.08, 22. İSAGÜ Haftası, www.mmo.org.tr/)

Çözüm önerileri...

- "İş Güvenliği Mühendisliği" kavramı, çıkarılacak yeni bir yönetmelikle yeniden tanımlanmalı, 50'den çok işçi çalıştıran sanayi işletmelerinde "**tam zamanlı**" İş Güvenliği Mühendisi çalıştırılması zorunlu hale getirilmeli; TMMOB'ye bağlı ilgili Odalar baştan sona etkin olarak görev almalı ve denetim işlevi üstlenmelidir.
- İşyerlerinde işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre iş güvenliği konusunda mesleksel yeterliliği TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odasınca belgelendirilmiş 1 veya daha çok mühendis görev yapmalıdır. İş Güvenliği Mühendisleri ücret yönünden işverene bağlı olmalıdır. İş Güvenliği Mühendislerinin ücret çizelgeleri Bakanlık ve TMMOB'ye bağlı ilgili Meslek Odalarıyla birlikte belirlenmelidir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

İş Kazaları Açıklaması :

YAŞAM, EN TEMEL İNSAN HAKKIDIR!

- İş güvenliği konusu ve iş kazaları, çalışma yaşamının en temel sorunlarının başında geliyor.
- ***Tuzla cinayetleriyle kamuoyunun ilgi alanına giren iş kazaları, başta inşaat sektörü olmak üzere ivedilikle çözüm bekliyor.***
- **Toplam iş kazalarının %25'inin inşaat sektöründe yaşandığı** dikkate alınır, bu konudaki duyarlılığımız ve ivedi önlem alınması yönündeki çağrımız daha net anlaşılabilir.
- ***Toplamdaki iş kazalarının ortaya çıkardığı vahim durum, son birkaç ayda Tuzla Tersanelerinde peş peşe gerçekleşen ölümlü kazalarla kapkara bir tabloya dönüştü.***
- **Son 17 yılda 95 işçi yaşamını yitirdi; 46'sı AKP döneminde!**
www.tmmob.org.tr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=3259&mode=thread&order=0&thold=0, 21.05.08

Devlet kenara çekilsin!?

- Maden Mühendisleri Odası'nın araştırması sonucu, 2010'da **32 maden kazasında 77 madenci yaşamını yitirdi**, 77'si de yaralandı.
- Zonguldak'ta **Karadon** Maden Ocağı'nda, 17 Mayıs 2010'da 30 madencinin öldüğü göçük hakkında Çalışma Bakanlığı İş Teftiş Kurulu raporu yayınlandı; taşeron firma %70 kusurlu!
- Tahrip gücü yüksek bomba yerleştirilmiş gibi **'özelleştirilmiş'** maden ocakları birbiri ardına göçerken, Teftiş Kurulu raporu, **sosyal koruculuğu dinamitlenmiş Devlet**'in belgesi gibi!
- **"Tanrılaşan sermaye"** ve **"kutsal işletmeler"** çağının lanetlediği 'insanın yaşam hakkından' anlıyoruz ki; Devlet elini eteğini çoktan çekmiş. **{ Güzel öldüler, kader!?** }
(<http://gercekgundem.com/?c=63597>, N. Kemaloğlu, 15.7.10)

Şili Basınından

- "Halkıma söz veriyorum.Tüm işçileri sağ çıkarmak için her şeyi Yapacağız. Bu Şili'nin bayramı olacak."
(Şili Devlet Başkanı Pinera)
- "İşçileri kurtarmak için dünyadan teknik yardım istedik. NASA, Avustralya, Almanya, Kanada ve Güney Afrika teknik heyetler ve planlar yolladılar.Dünyadan gelen teknik önerileri onlarla koordinasyon içinde uyguladık ve işçilerimizi kurtardık."
(Şili Maden Bakanı Golborne)
- "Biz sadece teknik raporlarla konuşuyoruz."
(Şili Maden Bakanlığı sözcüsü Spinoza)
- "Kaza haberi alınır alınmaz, Devlet Başkanı Pinera, Maden Bakanı Golborne, hemen kaza yerine geldiler.Yaptığımız ilk açıklama kazaya maden şirketinin önemli güvenlik hatalarının sebep olduğuydu."
(Şili Maden Bakanlığı sekreteri Wagner)
- "Bundan böyle hiç maden kazası olmayacak diyemem. Ancak şuna söz veririm ki; bundan böyle güvenliksiz maden çalıştırılmayacaktır."
(Şili Devlet Başkanı Pinera)

28.04.2014

Türkiye Basınından

- "Biz 2000 mt yerin altına inerek onlarla iftar yaptık. Daha ne yapalım?"
(Başbakan Erdoğan)
- "Böyle bir kaza bizde olsaydı madencilerimizi 3 günde çıkarırdık."
(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer)
- "Madenciliğin kaderinde bu var."
(Başbakan Erdoğan)
- "Onlar güzel öldüler. Halkımız hiç merak etmesin, fazla yanık izi yok."
(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer)
- "Takdiri İlahi"
(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer)

188

www.ahmetsaltik.net

188

ZONGULDAK CİNAYETLERİ..

- Ukrayna'nın Donetz havzası kömürü kadar nitelikli maden yatakları üzerinde işsizlikten kırılan bir toplum..
- Sosyal güvencesi kalmadığı gibi, iş güvenliği de biten insanların en tehlikeli koşullarda ailece çalışması; anababalarla birlikte, sağlam travers direkleri, domuzdamları olmayan ince damarlarda ***sürünerek kömür kazmaya uğraşan kızlar, oğlanlar.***
- İşsizlikten “**sosyal patlama**” olmasın ve düzen çökmesin diye göz yumuluyormuş her şeye..
- ***Grizu patlar ve yüz küsur metre derinde ocak çökerse?***
- **Charles Dickens**'in ve **Emile Zola**'nın romanlarında anlatılan tabloları meğer Cumhuriyet Türkiye'sinde hâlâ yaşamaktaymışız! (***Mümtaz Soysal, 8.10.11, Cumhuriyet***)

Bursa Kemalpaşa göçüğü..

<http://aktuel.mynet.com/galeri/yasam/bursada-gocuk-faciasi>, 12.12.09

Facia! Kömür
madeninde metan gazı
(CH₄) sıkışmasıyla oluşan
grizu patlamasında
19 işçi yaşamını yitirdi!

*Kurbanların yakınları
acı ve çaresilik içinde
bekleşmektedirler..*

“Güzel ölüm” mü?

(Çalışma Bakanı Ö. Dinçer)

“Yazgı” mı

(Başbakan R.T. Erdoğan)

Bursa Kemalpaşa göçüğü..

<http://aktuel.mynet.com/galeri/yasam/bursada-gocuk-faciasi>, 12.12.09

Göçük faciası !

Kömür madeninde
metan gazı (CH_4)
sıkışmasıyla
oluşan grizu
patlamasında
(11 Aralık 2009)

**19 işçi yaşamını
yitirdi!**

*Madene hava
verilmeye çalışılıyor..*

Bursa Kemalpaşa göçüğü..

<http://aktuel.mynet.com/galeri/yasam/bursada-gocuk-faciasi>, 12.12.09

Göçük faciası !

Kömür madeninde metan gazı (CH_4) sıkışmasıyla oluşan **grizu** patlamasında
(11 Aralık 2009)

19 işçi, emekçi yaşamını yitirdi!

Madende tomruklarla göçüğü kaldırma çabası...

Zonguldak Karadon göçüğü..

(www.maden.org, 17.7.10, TMMOB Maden Mühendisleri Odası)

Çalışma Bakanlığı **İş Teftiş Kurulu Başkanlığı**'nın Zonguldak'ta -2'si maden mühendisi- **30 madencinin** (*adları dipnotta*) **yaşamını yitirdiği kaza** raporunda, **Ocaktaki eksikliklere dikkat çekildi.**

Rapor ile Çalışma ve S.G. Bakanı **Ömer Dinçer**'in belirttiği gibi işçilerin **"güzel ölmediği"**

büyük bir ihmâl sonucu öldükleri anlaşıldı.

Rapora göre asıl iş veren TTK Genel Müdürlüğü %30, alt işveren = taşeron Yapı-Tek İnşaat Sanayi ve Ticaret AŞ'% 70 kusurlu; **işçilerin hiçbir kusuru yok!**

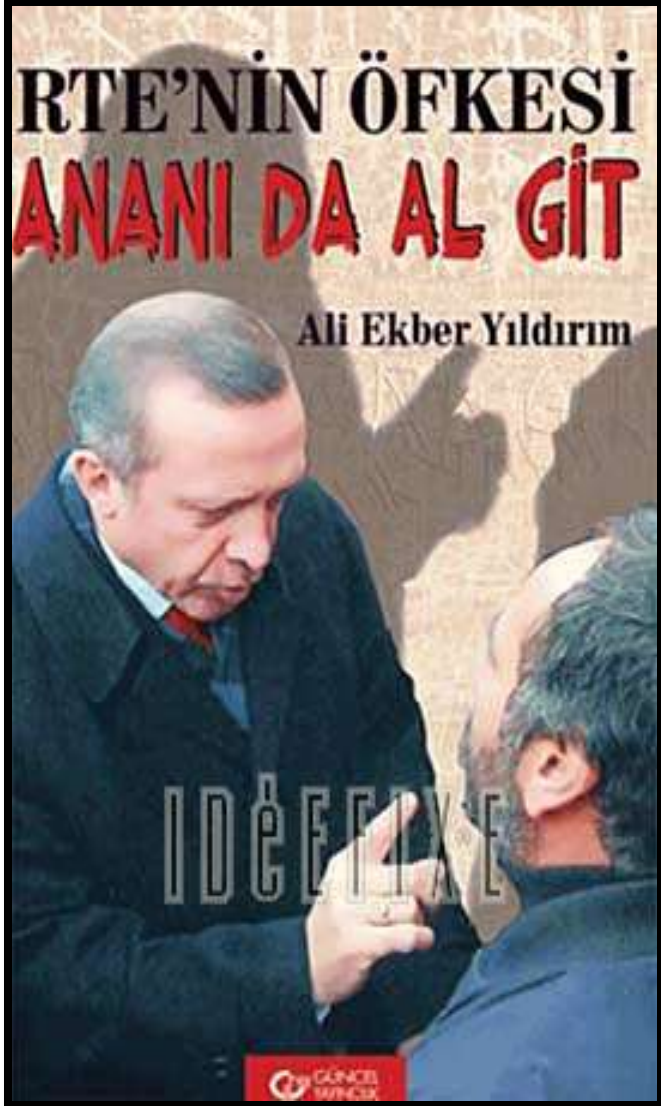
Zonguldak Karadon göçüğü..

(www.maden.org, 17.7.10, TMMOB Maden Mühendisleri Odası)

Raporda şu değerlendirmelere yer verildi :

- Sistemdeki hava kapıları güvenli değil.
- *Kullanılmakta olan pervanelerin gücü ana havalandırmadan gelen hava miktarına göre uygun değil.*
- Kontrol ve degaj sondajlarının güvenliği yeterli düzeyde yapılmamış.
- *(-540) katında kullanılan elektrikli ekipmanların kablolarında ekler yapılmış, gazlı ortama da uygun değil.*
- Ocakta CH_4 %1.5'i geçmesine karşın kesiciler enerjiyi kesmemiş.
- *(-540) katı irtibat lağımaları ile su havuzlarında yapılan çalışmalarda düzenli olarak gaz ölçümleri yapılmamış.*
- Metan gazı tehlikeli düzeye çıkmasına karşın, gerekli ve yetkili kişilere haber verilmemiş, ocak zamanında tahliye edilmemiş.
- *Çalışma alanlarına yerleştirilen sensörlerin yeri değiştirilmiş, ayarları değiştirilmiş.*

Siyasiler sorumsuz ve ağır kusurlu !!

28.04.2014

17 Mayıs 2010'da Zonguldak Gelik'te TTK Karadon'da bir ocakta oluşan kazada 30 madenci yaşamını yitirmişti. Kazanın ardından Başbakan **“... Bu mesleğin kaderinde maalesef bu var...”** diyebilirdi !??

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer de **“Güzel öldüler”** diyebilirdi !?

www.ahmetsaltik.net

195

YİNE MADEN KAZASI! BU KEZ EDİRNE - KEŞAN. ASIL SORUMLULARA BİR KEZ DAHA SESLENİYORUZ !

www.maden.org.tr/, 18.12.09

**Türkiye, neden
ölümlü iş kazalarında
Rusya ve Hindistan'ın
ardından
Dünya 3'sü !? Neden?**

7 Temmuz 2010'da
Keşan Küçükdoğanca köyü yakınında
özel sektöre ait yeraltı kömür ocağında
oluşan iş kazasında

3 işçi yaşamını yitirdi!

1000. metrede oksijen kaynağı
sırasında tutuşan ağaç tahkimatın
yanması ve göçük sonucu 3 işçi göçük
arkasında kalmaları, **yangın** nedeniyle
oluşan CO'ten etkilenmeleri ve
oksijensiz kalmaları sonucu meydana
gelmiştir. İşçilerde **gaz maskesinin
bulunmadığı** saptanmıştır.
Sendikasız ve düşük ücretle
çalışmaktadırlar.

**İş kazasında
ölen (?!)
bir işçinin
“maliyeti”
hesaplanabilir mi?**

Amacı,

**“Kârlılığı, motivasyonu ve katılımı artırmak;
Dünya standartlarına uyumu ve maliyeti azaltmak”
olan “İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi OHSAS”
bir hesap yaptı ve**

**“10 yıllık bir çalışan iş kazası sonucu ölürse
Türkiye’ye maliyeti ne kadar olur?” sorusuna yanıt aradı...**

Sonuç : 500.000 - 750.000 TL çıktı...

www.teksatir.com.tr/teksatir/1864/is-kazasinda-olen-iscinin-ederi-nedir.aspx 21.08.09

Ne yapmalı ??

İş Sağlığı ve Güvenliği alanında iş gücü maliyetinin düşürülmesi adına yapılacak kısıtlamaların gerçekte toplam maliyeti düşürmeye etkisi marjinal olup; yansımaları makro ölçekte toplumsal maliyeti küçültmemedir!

Yapılması gereken; 50(+) işçi çalıştıran işyerlerinde işçi başına ayda en az 15 dakika süre düşecek biçimde eğitilmiş işyeri hekimi atanmasının zorunlu tutulması; 50(-) işçi çalıştıran işyerlerinin ise doğrudan atama ya da bir araya gelerek kuracakları

ortak sağlık birimlerinden işyeri hekimliği hizmeti sağlamak konusunda seçimi yaparak,

tüm çalışanların mutlaka işyeri hekimliği hizmetine erişmelerinin sağlanmasıdır.

Maden mühendislerinin önerileri-1

Son birkaç yılda sektörde iş kazaları sıkça yaşanmakta ve ciddi can yitiğine neden olmaktadır.

Ülkemiz, iş kazalarında dünyada ön sıralarda yer almaktadır.

Özellikle *yeraltı kömür madenciliği*, işçi sayısı başına düşen **kaza ve ölüm** sıralamasında bütün sektörlerin başındadır.

Bu nedenle, yeraltı başta olmak üzere tüm madencilik sektörü daha yakından izlenmeli, değerlendirilmeli ve kaza önleme çalışmalarına daha çok ağırlık verilmelidir.

Maden kazaları incelendiğinde olayın; teknik, sosyal, ekonomik, eğitim, planlama ve denetim sorunları gibi pek çok nedeni olduğu görülmektedir.

(www.maden.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=5127&tipi=&sube=0, 16.7.2010)

Maden mühendislerinin önerileri-2

Son birkaç yılda sektörde iş kazaları sıkça yaşanmakta ve ciddi can yitiğine neden olmaktadır.

Kazaların oluşmasına neden olan etkenlerin; ilgili kurum ve kuruluşların eşgüdümü ile birlikte en kısa zamanda masaya yatırılması ve çözümlenebilmesi için ***ivedi olarak bir eylem planı*** hazırlanması gerekmektedir. Ulusal ölçekte oluşturulacak bu yapının; kazaların önlenmesi için gerekli **risk haritalarını çıkarması**, gerekli planlamaları ve eğitimleri eşgüdümlenmesi, ilgili yasa ve yönetmelikleri gözden geçirerek sahanın gereksinimine uygun olarak yeniden düzenlenmesi ve ***iş güvenliği kültürünün geliştirilmesi*** için çalışmalar yapması gerekmektedir.

(www.maden.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=5127&tipi=&sube=0, 16.7.2010)

Maden mühendislerinin önerileri-3

Gerekli düzenlemelerin yapılması ve yaptırımların uygulanması siyasal iktidarın görevidir.

Ancak siyasal iktidar, bugünlerde TBMM'ye sunduğu yasa önerisiyle kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını dışlayarak eğitim hizmetlerini piyasaya açmayı planlamaktadır. **(2.11.11'de 663 sayılı YGK ile bu yapıldı!)**

İşyerlerine özgü sağlık ve güvenlik sorunlarıyla ilgili **risk analizleri**, iş sağlığı ve güvenliği sistemlerinin kurulması, dönemsel denetimler ile eğitim ve belgelendirme doğrudan mühendislik disiplinlerinin görev alanındadır.

(www.maden.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=5127&tipi=&sube=0, 16.7.2010)

Planlama için veri eksik, güvensiz !?

2008 verileriyle ülkemizde, sigortalı işçi çalıştıran 1.170.248 işyeri vardır. Bu işyerlerinin 1.148.287'sinde (%98) 1-49 işçi çalıştırılmaktadır. İşçilerin % 62'si (2/3'ü!) 1- 49 işçili işyerlerinde istihdam edilmiştir. Gene 2008 SGK verileriyle, **iş kazaları**nın %60,5'i 1-49 işçi çalıştıran işyerlerindedir. (www.sgk.gov.tr, erişim 16.7.2010)

Planlama için veri eksik, güvensiz !?

SGK 2008 yılı rakamlarına göre toplam sigortalı sayısı 8.802.989; 1-49 işçi çalıştıran işyerlerindeki toplam sigortalı sayısı 5.457.746'dır.

2008'de kayda giren 72 963 iş kazasının 44 175'i 1- 49 işçi çalışan işyerlerinden; 539 meslek hastalığının 422'si **KOBİ** çapındaki küçük-orta ölçekli işyerlerinden bildirilmiştir.

TÜİK ve Çalışma Bakanlığı'nın,
kanıta dayalı planlama için,
güvenilir-güncel-sürekli veri toplaması gerekir.

(www.sgk.gov.tr, erişim 16.7.2010)

**Zonguldak Türkiye Taşkömürü Kurumu-TTK
maden ocaklarında 1975-2009 arasında
783 işçi yaşamını yitirdi!**

Madenlerde
en çok ölüm

grizu

patlamalarından!

Bu kaza mı ??

Metan düzeyi
izlenerek

kolay ve ucuz
engellenebilir!

Ocak Yanginlari

Şili, 5.8.10'da 33 madenci -700 m'de kapanlandı :

Madencileri dış dünyaya ve yaşama bağlayan, yalnızca bu 10 cm çaplı boruydu! **(Göbek kordonu!)** Tüm yiyecek-içecek, hava (!) ve öbür gereksinimler bu “boru” ile karşılandı.

Şili, 5.8.10'dan beri 33 madenci -700 m'de kapanda :

Şili'nin kuzeyinde San José'de Capiapo bakır-altın madenindeki çöküntü nedeniyle 5 Ağustos 2010'da ***-700 m'de hapis kalan 33 maden işçisi*** kurtarıldı. **Depresyona** girmemeleri için aile ve uzman desteği verildi.

Mesleksel kanserler..

Günümüzde; tarihte hiçbir zaman olmadığı ölçüde daha çok insan, mesleksel kanser riski ile yüzyüzedir..

(www.bwint.org/pdfs/ZeroCanceENr.pdf 30.09.09)

http://www.ttb.org.tr/images/stories/yeni_yayin/meslekselkanserler.jpg

Sağlıklı-güvenli yaşama-çalışma Anayasal haktır !

İş Yasası md. 81 uyarınca **işyeri sağlık-güvenlik birimi** kurulması yükümü, 50+ işçili işyerleri için öngörüldüğünden; işyerlerinin %98.1'i, çalışanların %62'si kapsam dışındadır.

AB de içinde olmak üzere öbür ülkelerin verilerinde, **küçük ve orta ölçekli işletmelerde (KOBİ) iş kazası ve meslek hastalıklarının yoğunlaştığı görülmektedir.**

Meslek hastalıklarının %78'i yıllık 250'den az işçinin çalıştığı KOBİ'lerde gerçekleşmekte, yine **ölümcül iş kazaları** da büyük çoğunlukla bu işletmelerde gerçekleşmektedir.

Tüm çalışanların sağlıklı ve güvenli yaşama-çalışma ortamı hakkı, başta md. 49, 56, Anayasa'nın açık ve net buyruğudur!

(www.sgk.gov.tr, erişim 16.7.2010)

Tüm çalışanların sağlığı-güvenliği stratejiktir !

Tüm iş kazalarının yarısından çoğunun; ölümcül iş kazalarının hemen hemen tümünün küçük işyerlerinde olduğu dikkate alındığında, koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlanamayan bu büyük çalışan kesiminin, koruyucu sağlık hizmetlerine gereksinimlerinin boyutu daha rahat anlaşılabilir.

AB ülkelerinde, çalışanların sağlık ve güvenliklerinin, yaşamlarının korunmasının yanında; ekonomik boyutu da temel alınarak İSG sorunu, bütüncül istihdam stratejisine katılmaktadır. İstihdamı, verimliliği, rekabet gücünü artırmak; dolayısıyla giderleri azaltmak, toplumsal yükü indirgemek için

iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin geliştirilerek

tüm çalışanları kapsaması için yeni stratejiler belirlenmektedir.

Toplumsal maliyet ciddi bir biçimde artıyor !

Bu kapsamda iş göremezlik (malüllük) de içinde olmak üzere; hastalık ve iş kazalarının azaltılmasının işletmelerin verimliliğın artırılmasında, hastalık ve kaza sigortaları ile bakım ve esenlendirme (*rehabilitasyon*) hizmetleri ile

ciddi bir biçimde artan toplumsal maliyet yükünün düşürülmesinde çok önemli olduğu belirlenmiştir.

Bu yüzden, örn. İspanya'da 6+; İtalya'da ve öbür pek çok ülkede 10+ işçi çalıştıran işyerlerinin işyeri sağlık-güvenlik hizmetleri sunumuna katılması zorunludur. Çalışma Bakanlığı eliyle kamusal nitelikli ***İşyeri Ortak Sağlık-Güvenlik Birimleri kurulmalı;*** her çalışana bu hizmetlere erişim hakkı verilmelidir!

Sağlıksız - güvensiz çalışma yaşamı, sürdürülemez bir maliyet yüklüyor !

İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin tüm mevzuat düzenlemelerinde, meslek hastalığı olarak kabul edilmese bile, işçilerin birçok süregen hastalığının **yaptığı işle bağlantılı** olduğu bilinmektedir. Bu süregen hastalıklar, **hastalık sigortasının en önemli gider kalemlerinden biridir.**

Sürekli sağaltım gerektiren **işle ilgili hastalıklar**, ülke sağlık giderleri içinde ağır maliyet kaynağıdır.

Ayrıca önemli bir iş gücü yitiğinin de nedenidir.

Ulusal gelirin %4-6,5'i İK+MH ve sonuçlarına gitmektedir!

Devlet denetim yapsın, yaptırım uygulasin!

- *İşçi sağlığının korunması ve iş kazalarının önlenmesinde **işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının işyerinde yürütecekleri hizmetlerin taşıdığı önem yadsınamaz.***
- Yakın zamanda ne yazık ki, sıklıkla ve giderek **çok ölümlü** biçimde karşılaştığımız **iş kazalarının** yinelenmesinin önlenebilmesi için kazaların nedenlerinin araştırılması, bulunan nedenlerin ortadan kaldırılmasına dönük **önlem ve denetimin artırılması** gereği, bilimsel-etik-yasal zorunluluktur.

Çalışma Bakanlığı yasal görevini yapsın!

- Gerçekten, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenebilmesi için işçi sağlığı-iş güvenliği önlemleri yanı sıra; uygulamanın da titizlikle **denetlenmesi** ve anılan önlemlerin yaşama geçirilmesi gereklidir.
- Bu bağlamda görevli kamu kurumu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıdır. Bu Bakanlığın kuruluş yasasında temel görevlerinden biri, “*iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak önlemlerin uygulanmasını izlemek*” ve “*çalışma yaşamını denetlemek*”tir.

Enerji ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı yasal görevini yapsın!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın madencilikten
sorumlu birimi olan

Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne, yasa ile

***"madencilik faaliyetlerinin iş güvenliği ve
işçi sağlığı ilkelerine uygun yürütülmesini izleme"***
görevi de verilmiştir.

Bu birim, madencilik sektörünün gereksinimlerine
göre yeniden yapılandırılmalı,

iş güvenliği ile ilgili denetim yapısını kurmalı,

personel kadrosu nicelik ve nitelikçe geliştirilmelidir.

(Enerji ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı Örgüt ve Görevleri Hk. Yasa, md. 9/d)

İLO Sözleşmeleri, ülkemizde yaşama geçirilsin!

Aynı biçimde, ülkemizin de kabul ederek üstün iç hukuk normu kıldığı ***İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin 155 Sayılı Sözleşme ve İş Sağlığı Hizmetlerine İlişkin***

161 Sayılı Sözleşmelerde başlangıçta; ulaşılabilen en az işçi çalıştıran işyerleri olmak üzere, ***giderek bütün çalışanların İSG (iş sağlığı ve güvenliği) hizmetlerinden yararlandırılması*** için örgütlenme yapılması yükümlülüğü getirilmiştir.

Ülkemizde ise taa 1930'dan, **Atatürk**'ten beri, bu hizmetlerden yararlanmak için zorunlu tutulan işyerleri, sürekli olarak en az 50 işçi çalıştıran işyerleri olarak belirlenmiştir. ***84 yıldır sorunu çözemedik!***

6111 sayılı Torba yasa ..

Anayasa Mahkemesi, hem 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Yasası'nın 5754 sayılı Yasayla değişik 20 ayrı madde ya da hükmünü hem de Devlet Memurları Yasası'nın, memur ya da işçi statüsü dışında geçici istihdamı öngören, çalışma yaşamına ilişkin yasaların güvencesi dışında kalan ve “**çalışanı tasfiye**”ye dönüştürülen **4/c** maddesini inceledi ve 30.3.2011 günlü toplantısında, incelediği tüm maddeleri Anayasa'ya aykırı bulmadı! Böylece, ***güvencesiz ve esnek istihdam Anayasa Mahkemesi'nden de onay almış oldu!?***

ANAYSA MAHKEMESİ ULUSLARARASI SÖZLEŞMELERİ İHMAL ETTİ!

(Ali Rıza AYDIN, E. Anayasa Mahkemesi Raportörü, 2.4.11)

www.odatv.com/n.php?n=iscilerin-haklari-ellerinden-nasil-alindi-0204111200

Özetle..

İşçi (çalışan herkes!) sağlığı ve güvenliği ulusal, giderek küresel bir sorundur.

Yaşam için vazgeçilmez olan mal ve hizmet üretiminde, emekçilerin sağlık ve güvenlik koşullarının sağlanması zorunludur.

Sorun salt emekçilerin sorunu değildir ve işverenlerin insafına bırakılamaz!

Çalışanların engelli olmaları, erken ölmeleri dışında; küresel gelirin %4'ünü aşan *dev parasal yitik* gündemdedir.

Bu maddi-manevi yitiklerin çok küçük bir bölümü ile yeterli sağlık-güvenlik önlemleri almak olanaklıdır..

Özetle..

Pek çok İSG (İşçi Sağlığı İş Güvenliği) sorunu, önemsenmeyecek harcamalarla çözülebilir.

Dolayısıyla tüm çalışanların sağlıklı ve güvenli iş ortamlarında üretim hakkı vardır

ve bu hak evrenseldir (İHEB vb. hukuksal belgeler).

Günümüzde KüreselleşTİRme (=yeni emperyalizm) tüm bu kazanımları yabancı (vahşi)

kapitalist dayatmalarla yok saymaktadır!.

Oysa İSG; kritik, stratejik bir Anayasal, kamusal ve insansal görevdir. Salt ekonomi bakımından da ertelenemez, deterministiktir (zorunludur)!

Devletin açık Anayasal yükümü:

Anayasa md. 49 :

**Çalışma,
herkesin hakkı ve ödevidir.**

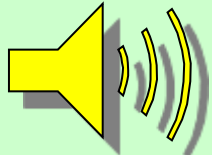
(Değişik: 3.10.2001-4709/19 md.)

Devlet, çalışanların yaşam düzeyini yükseltmek, çalışma yaşamını geliştirmek için **çalışanları ve işsizleri korumak**, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve **çalışma barışını sağlamak** için gerekli önlemleri alır.

«***İnsan derisi ile kaplı***»
anayasalar süs müdür?
Emperyalizmin,
sermayenin
hukukunun
tek yanlı baskı
aracı mıdır?
***Adalet sağla(n)mazsa
barış olur mu?***

İŞYERİ HEKİMİNE KULAK VER !!!

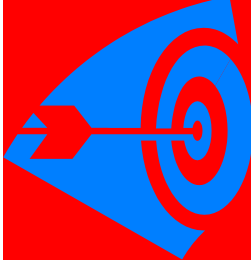
İŞYERİNİZDEKİ GÜRÜLTÜ, İŞİTME KAYBINA YOLAÇABİLİR !!!

GÜRÜLTÜYE BAĞLI İŞİTME KAYBI KALICIDIR !!!

- **SESİNİZİ DUYURMAK İÇİN BAĞIRMAK ZORUNDA KALDIĞINIZ GÜRÜLTÜLÜ ORTAM,**
- **KULAĞINIZI RAHATSIZ EDEN SESLER,**
- **KULAĞINIZI ÇINLATAN GÜRÜLTÜ İŞİTMENİZE ZARAR VEREBİLİR.**

**İŞİTME TESTİNİ YAPTIR
KULAKLARINI GÜRÜLTÜDEN KORU**

KURŞUNA HEDEF OLMA

Kurşun, matba, akü, galvaniz işleri,
lehim işleri... gibi kurşun ve
bileşiklerinin kullanıldığı işlerde çalışıyorsanız
KURŞUN ZEHİRLENMESİNE DİKKAT EDİN !!!

İŞYERİ HEKİMİNE BAŞVUR
GEREKLİ SAĞLIK KONTROLLERİNİ YAPTIR!!!
KURŞUNLA ÇALIŞILAN YERLERDE YİYİP-İÇME
YEMEKLERDEN ÖNCE ALLERİNİ YIKA

TOZLU İŞLERDE ÇALIŞANLAR

MADEN OCAĞI, TAŞ OCAĞI, TÜNEL YAPIMI,
KUVARS OCAĞI VEYA DEĞİRMENİ,
RASPA VE KUMLAMA,
SERAMİK VE ÇANAK-ÇÖMLEK İŞLERİ,
CAM SANAYİ, DÖKÜMHANE, ÇİMENTO SANAYİ,
İNŞAAT SEKTÖRÜ gibi ... İŞLERDE ÇALIŞANLAR.

MESLEKTEN KAYNAKLANAN
AKCİĞER HASTALIĞI

SİLİKOZ !!!

AKCİĞERLERİNİ KORU!

İŞYERİ HEKİMİNE BAŞVUR!

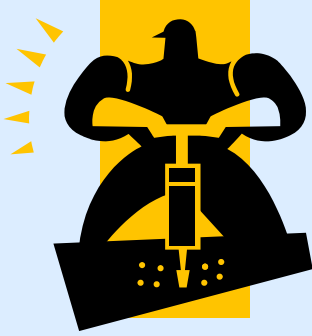
SAĞLIK MUAYENENİ YAPTIR!

MESLEK HASTALIĞI ÖNLENEBİLİR HASTALIKTIR

Bağırırsam neye yarar,
nasılsa duymazlar
Ben bir kömür ocağının
onulmaz göçüğüyüm;
İçimde cesetler
ve daha ölmemişler var..

YAPTIĞIN İŞİ SÖYLE

HASTALIĞINI SÖYLEYİYİM

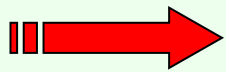
PAMUK TOZU HASTALIĞI (BİSSİNOZİS)

(PAZARTESİ ATEŞİ HUMMASI)

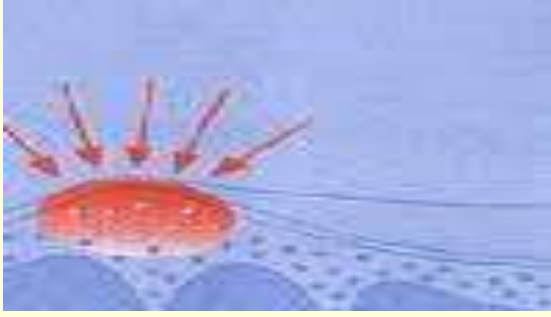
Pamuk Çırçır işinde veya Tekstil fabrikasında
YA DA keten, jüt ve kenevir ipliği ve halat işinde
ÇALIŞIYORSAN; hafta tatili dönüşü ilk iş günü öğleden sonra;
Göğsünde sıkışma, Nefes daralması,
Şiddetli öksürük varsa, dinlenme gereği duyuyorsan..

MESLEK HASTALIĞI OLABİLİR

İŞYERİ HEKİMİNE BAŞVUR.

KROM VE NİKEL

**Nezle olmadığın halde burun akıyorsa,
Burun içinde iyileşmeyen yara varsa,
Burun kanaması oluyorsa,**

-KROM VE NİKEL KAPLAMA İŞİ YAPIYORSAN

-KROM VE NİKEL ALAŞIMLI METALLERLE

KAYNAK İŞİ YAPIYOR VE KAYNAK DUMANINI SOLUYORSAN,

-KROM VE NİKEL TUZLARI İLE ÇÖZELTİ HAZIRLAMA İŞİ YAPIYORSAN

MESLEK HASTALIĞI OLABİLİR; İŞYERİ HEKİMİNE BAŞVUR.

MESLEK HASTALIĞI OLABİLİR

İŞYERİ HEKİMİNE BAŞVUR.

KONTAK DERMATİT

Kızarıklık VARSA,

Kabarma ve su toplama VARSA, Deride dökülme VARSA

- 1- Cildinizin, kimyasal maddelere temas edip etmediğini düşünün,**
- 2- İçleri astarsız lastik veya kauçuktan yapılmış eldiven, ayakkabı giyip giymediğinizi düşünün,**
- 3- Eliniz veya üzerinizdeki yağ, boya ve benzeri kirleri temizlemede benzin yada başka kimyasal madde kullanıp kullanmadığınızı düşün,**

EĞER DOĞRUYSA

İŞYERİ HEKİMİNE BAŞVUR.

MESLEK HASTALIĞI OLABİLİR

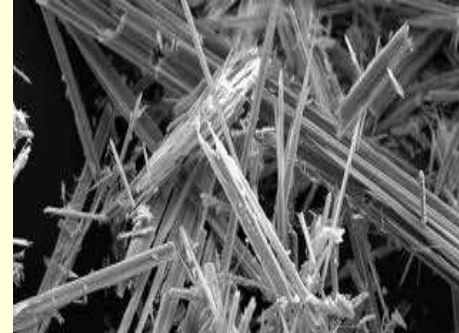

ASBEST

**ASBESTİN ÜRETİMİ KIRMA ÖĞÜTME PAKETLEME
TEKSTİL VE BALATA FABRİKALARI, İNŞAAT VE
ÇATI DÖŞEMELERDE ASBEST İÇEREN YAPILARIN YIKILMASI,
FREN BALATA DEĞİŞİMİ İŞLERİ..
NEFES ALIRKEN ZORLANIYORSANIZ,
ÖKSÜRÜK ŞİKAYETİNİZ ARTMIŞ İSE, KİLO YİTİĞİNİZ VARSA?**

GEÇ KALMA!

**İŞYERİ HEKİMİNE
BAŞVUR!**

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PNÖMOKONYOZ TANI ŞEMASI

PNÖMOKONYOZ TANI AKIŞI (ALGORİTMASI)

- İşyeri ortamında tozla karőılaőma öyküsü incelenirken çalışanın; ayrıntılı meslek öyküsü alınmalıdır
(En son yaptığı ve daha önce çalıştığı işler, çalıştığı bölümler, kullandığı ve çalıştığı ortamdaki maddeler, iş dışı uğraőları, alışkanlıkları sorgulanmalı).

**** PA Akciğer grafisinin (35 x 35cm) değerlendirilmesi,**
İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğu ile
Maden ve Taőocakları İşletmelerinde ve
Tünel Yapımında Tozla Mücadeleyle İlgili
Yönetmelik'e göre yapılır.

PNÖMOKONYOZ TANI AKIŞI (ALGORİTMASI)

•PA akciğer grafileri, A ve B okuyucu tarafından değerlendirilir. İlgili Tüzük ve Yönetmelik ile A ve B okuyucu listelerine www.isggm.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

*** A ve B okuyucuları tarafından Pnöмокonyoz olgusu ya da kuşku kabul edilen ve işverene bildirilen işçiler, Meslek Hastalığı tanısı koymaya yetkili en yakın hastaneye (İstanbul, Ankara ve Zonguldak'taki **3 Mes. Hst. Hastanesi, Kamu Üniv. Hst. ve Sağlık Bak. Eğitim-Arşt. Hast.**)

sevk edilir. Hastane raporlarının bir örneği ilgili işyerine ve İSGÜM'e de gönderilir.

İşçiler Ankara'ya yürüyor..

DİSK'e bağlı **Dev Sağlık-İş** Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun asgari ücretin belirlenmesi için 3. görüşmesinin başladığı saatte, dün İstanbul ve Diyarbakır'dan Ankara'ya yola çıktı. Sendika üyeleri, asgari ücretin insanca yaşayacak bir düzeye getirilmesi istemiyle topladıkları imzaları yarın TBMM'ne sunacak. Kadıköy'de toplanan sendika üyeleri basın açıklaması yaptı. Açıklamada asgari ücretli çalışanların 599 TL'ye ailesini geçindirmeye çalıştığı anımsatılarak;

Cumhuriyet, 22.12.10

“Eğitim, sağlık hizmetleri ve işe gidiş-geliş saatlerinde ulaşım parasız olmalı.” dendi.

Sendika Başkanı **Arzu Çerkezoğlu** ise İstanbul'dan yola çıkan grubun Kocaeli, Bursa ve Eskişehir üzerinden Ankara'ya varacağını, Diyarbakır'dan yola çıkan kolun da Adana-Mersin'den Ankara'ya gelece anlattı. Emekçiler otobüslerin kalkacağı noktaya **“Tayyip sen yaşa 590 liraya”** sloganıyla yürüdü. Sendika imza kampanyası da başlattı. İmzalar TBMM'ye gönderilecek.

KARDEMİR'de zincirli eylem

Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları (KARDEMİR) AŞ'de iş sözleşmeleri feshedilen bir bölüm işçi, fabrika girişindeki kavşakta zincirle birbirlerini bağlayarak eylem başlattı. Fabrika girişinde toplanan işçiler, boyunlarına bağladıkları zincirlerle işten atılmaları protesto etti. KARDEMİR'in işten çıkartmaları durdurduğu haberini alıncaya dek eylemlerini sürdüreceklerini bildiren işçileri uyaran polis, geniş güvenlik önlemi aldı. Türk Metal Sendikası, işten çıkartmalar durmazsa eylemlerinin süreceğini söyledi. (Fotoğraf: AA, Cumhuriyet, 30.11.10)

100 kişiden 27'sinin sosyal güvencesi yok !

- *Nisan 2013; resmi işsizlik oranı % 10+ !*
- *İstihdam edilen 24 445 000 kişiden 10 430 000'i kayıtdışı; % 42,7! Bunların Sosyal güvencesi yok!*
- *Kadın çalışan 6, 682; erkek çalışan 17,223 milyon.*
- ***Kayıtdışılık** kadınlarda %59,2; erkeklerde %35,7.*
- *Tarım 6,273 milyon; Tarım dışı 18,172 milyon kişi.*
- *Böylesi bir sosyo-demografik yapıda **GSS** (Genel Sağlık Sigortası) olabilir mi? Ayrıca, çalışanların ücretleri yeterli-düzenli GSS primi ödemeye elveriyor mu??*

Can Güvenliği İş Güvencesi İstiyoruz

Resmi istatistiklere bakılırsa çocuk işçiliği, tarım işçiliği, kadın işçiliği, angarya vb. alanlarda iyileşmeler var.

Oysa çok derin olmayan bir basın taraması bile resmi istatistiklerin ve resmi söylemin gerçeklerle uyuşmadığını ortaya koyuyor.

SGK düzelmeden söz etse de, çocuk işçi ölümleri kötüye gidiyor, tarım işçileri yollarda ölüyor, inşaat işçileri yüksekten düşüyor, Eti Gümüş işçileri ağır metal kirlenmesine sunuk (maruz) kalıyor...

İnternet sitemiz www.guvenlicalisma.org, e-bültenimiz “**Yangın Kulesi**” incelendiğinde bu gerçekler görülebilir.

(www.guvenlicalisma.org, 10.8.2011)

«Mesleksel sağlık, temel insan hakkıdır.»

- **Güvenli ve sağlıklı gelecek istediklerini**, bütün yer kürede somut önlem oluşturmaları gerektiğini kaydeden ISSA (**Uluslararası Sosyal Güvenlik Birliği**) Genel Direktörü Errol Frank Stoove :
- "Zorluklarımızdan biri, belli aşama kaydetmiş olmamıza, ölümcül kaza sayısında ilerleme olmasına karşın, işyerlerindeki kaza ve hastalıklardan dolayı **her yıl hala 2 milyondan çok insan ölüyor, 10 milyondan çok insan da yaralanıyor.** Bunlar kabul edilemeyen rakamlardır. **Mesleksel sağlık, temel insan hakkıdır.**
- O yüzden mesleksel risklerin önlenmesi son derece önemlidir. Ekonomik anlamda da önemlidir. **Yenilenmiş bir küresel sözleşmeye gereksinimimiz var.** Siyasal önderlerin buna öncülük etmesi gerekiyor." **19. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi / 11-15 Eylül 2011, İstanbul**

14.9.11'de İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde, Uluslar arası Kongrede
«**Temel İş Sağlığı Hizmetlerinin Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerine Entegrasyonunda Karşılaşılan Güçlükler**» başlıklı sunumumuz..

19. Uluslararası İş Sağlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'nde ne söyledik ? (11-15 Eylül 2011, İstanbul) (1)

- **SONUÇ OLARAK** : Temel engel, giderek yabancılaşan küreselleşmiş kapitalizm ve türevi dayatmalardır. Bu kabulden sonra, **yepyeni bir küresel ahlak kodu kümesi tanımlamak** ve yükümlenmek (taahhüt etmek) gerekecektir.
- Kuşkusuz bu süreç kendiliğinden olmayacaktır. Örn. BM Güvenlik Konseyi'nde **ILO**, **Dünya Ticaret Örgütü** vb. kurumların çabasıyla küresel bir ortak ilke kararı alınabilir mi? Hayalimizdir ve de önerimizdir, **denilebilir mi ki**;

19. Uluslararası İş Sağlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'nde ne söyledik ? (11-15 Eylül 2011, İstanbul) (2)

- *“ILO'nun enaz (asgari) sağlık-güvenlik koşullarında üretilmeyen mal ve hizmetlerin küresel dolanımı, pazarlanması... yasaklanmıştır. Tüm mal-hizmetlerin bu bağlamda örn. CE gibi etiketlenmesi zorunludur..”*
- Böylelikle, hastalıklı sistemin ölçüsüz ve kör kâr güdüsünün tetiklediği **“enaz maloluş”** (maliyet minimizasyonu) dayatması karşısında **TİSG** (Temel İş Sağlığı-Güvenliği) hizmetleri maliyeti işverene engel olarak görülmesin ve haksız rekabet bahanesi oluşturmasın. Bu ketleyici işveren önyargısı önce etik, sonra da normatif olarak mahkum ve de ıslah edilsin..

19. Uluslararası İş Sağlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'nde ne söyledik ? (11-15 Eylül 2011, İstanbul) (3)

- Emekçilerin örgütlenmesi, gerçek bilim insanlarının da süreci aydınlatması bağlamında ***DİRENİŞİN / SAVAŞIMIN KÜRESELLEŞTİRİLMESİ*** (Prof. Noam Chomsky) zorunludur.
- Liberalizmin babası **Adam Smith**'in çarpıcı değerlendirmesini, başta neo-liberaller olmak üzere tüm paydaşlara anımsatmak borcumuzdur :
- ***“Sağlık hizmetleri, piyasaya bırakılmayacak denli önemli, kritik işlerdir.”*** (*The Wealth of Nations, 1776*)

«İş kazaları, kabul edilemeyecek denli yüksek!»

- **ILO İcra Direktörü** Assane Diop, İSG konusunda geçmiş yıllarda pek çok adım atıldığını ve ciddi gelişmeler gördüklerini, ancak *işyerlerindeki risklerin sürdüğünü* belirtti.
- «İş kazaları, hâlâ kabul edilemeyecek kadar yüksek. 2008'de, 2 milyon+ işçi iş kazaları ve meslek hastalıklarından yaşamını yitirdi. Kadın, erkek ve hatta çocuklar için güvenli çalışma ortamına gerek var. Ortak bir yanıt ve harekete gerek var. *Yeni istihdam modellerine gerek var*. Güvenlik önlemlerinin her işyerinde alınması gerek. **Küresel İSG kültürüne gerek var**. Bütün paydaşlar, hükümetler çalışanlar, işverenler ve örgütler hepsi, planlamanın bir parçası olmak durumunda. *İSG önlemlerinin alınmasında ve önlemeye yönelik çalışmalarda bir araya gelmeleri gerekiyor...*» **19. Uluslararası İş Sağlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi / 11-15 Eylül 2011, İstanbul**

«Risklerin düzgün yönetilmesi gerekir.»

- ILO İcra Direktörü Assane Diop, İSG konusunda geçmiş yıllarda pek çok adım atıldığını ve ciddi gelişmeler gördüklerini, ancak ***işyerlerindeki risklerin sürdüğünü*** belirtti.
- «***Risklerin düzgün yönetilmesi gerekir.*** Planlamada **risk yönetim sistemine gerek var.** Politika tasarımı, araştırmalara yer verilmeli, güvenlik ve sağlık hedeflerinin uygulandığından emin olunmalıdır. Bu tür uluslararası etkinliklerde ülkeler arasındaki deneyimlerin paylaşılması son derece önemli.
- Burada **ILO**'nun çok etkisi var. 18. Kongrede (2008) **Seul Bildirgesi** kabul edildi. İlk kez bu Bildirgede **güvenlik temel insan hakkı** olarak ortaya kondu. **İstanbul Bildirgesi** (28 Bakan imzaladı!) ortak hedef için son derece önemli.» **19. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi / 11-15 Eylül 2011, İstanbul**

10 TL gündelik için kollarından oldular!

Günlüğü (8 değil 12 saat!) 10 TL'den fındık toplamak için yola çıktılar; olmadı.

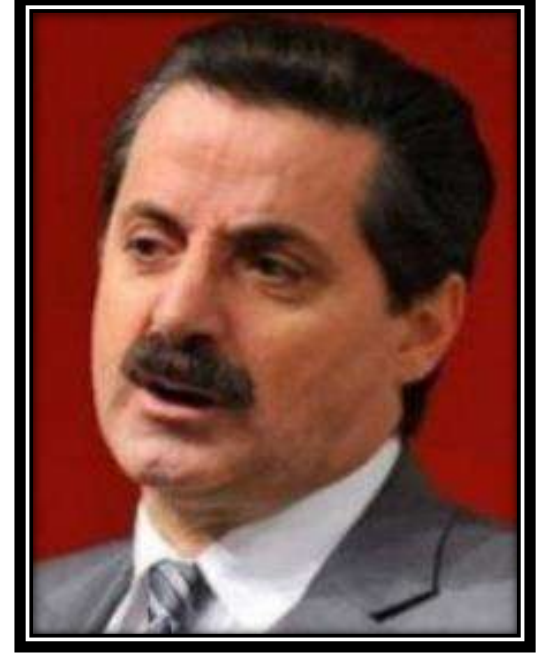
Yolda geçirdikleri kaza sonrası **iki kardeş de sol kolundan oldu.**

Tokat'ta, 3 Ağustos'ta meydana gelen kazada fındık işçilerini taşıyan minibüsün devrilmesi sonucu yaralanan Mehmet Karatepe (14) ve ablası Nurgül'ün (16) kazada aldıkları darbe nedeniyle

birer kolu kesildi!

CSGB Faruk Çelik : «800 TL iyi para, pekala geçinilebilir..» (05 Mart 2013)

MADEN OCAĞI
Emekçi

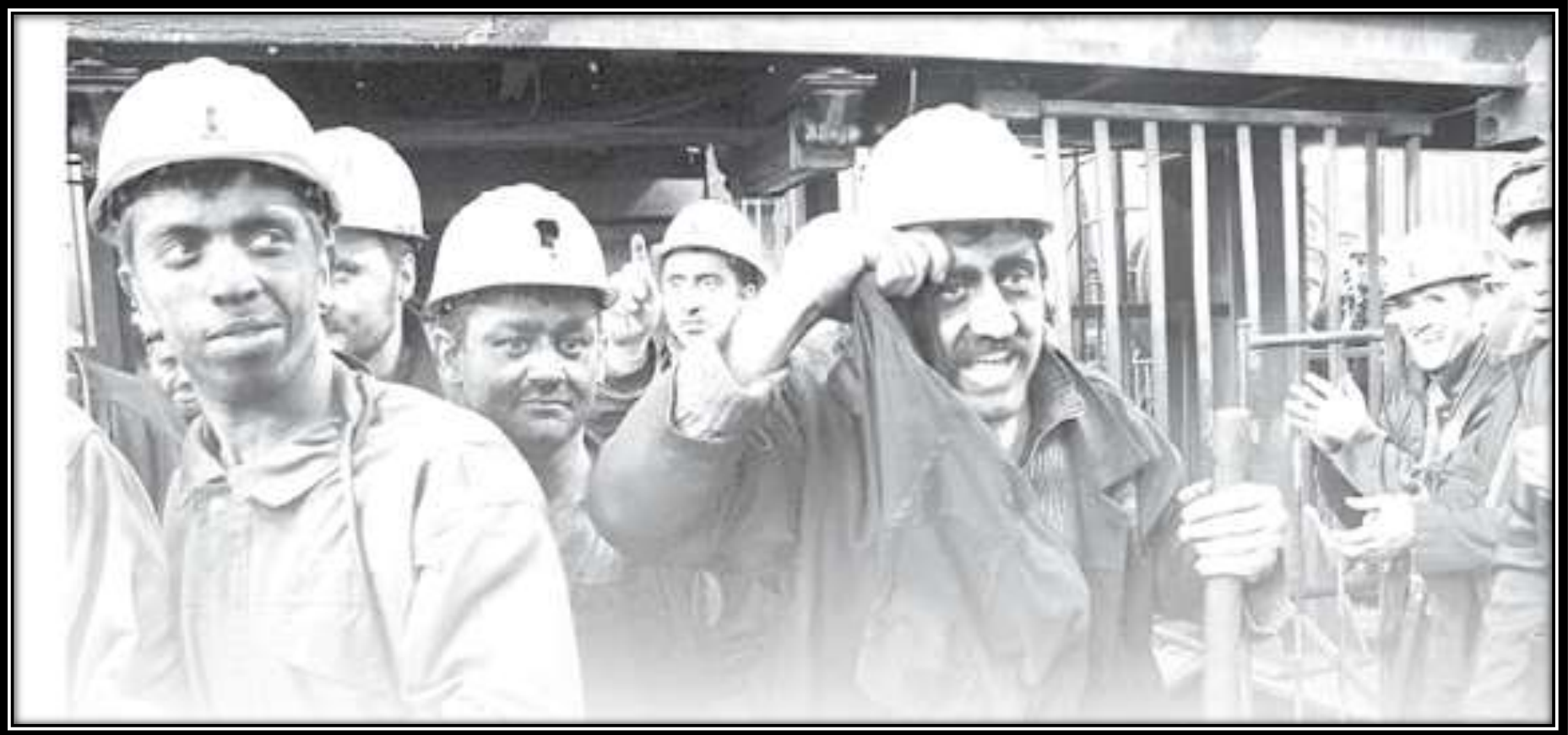
AYLIK GELİRİ
700 TL

T.B.M.M.
Milletvekili

AYLIK GELİRİ
17.000 TL

*"Asgari ücretle geçinilmez
diye bir şey yok. Geçinirsiniz.
Ona mahkumsanız
800 TL de büyük bir paradır."*

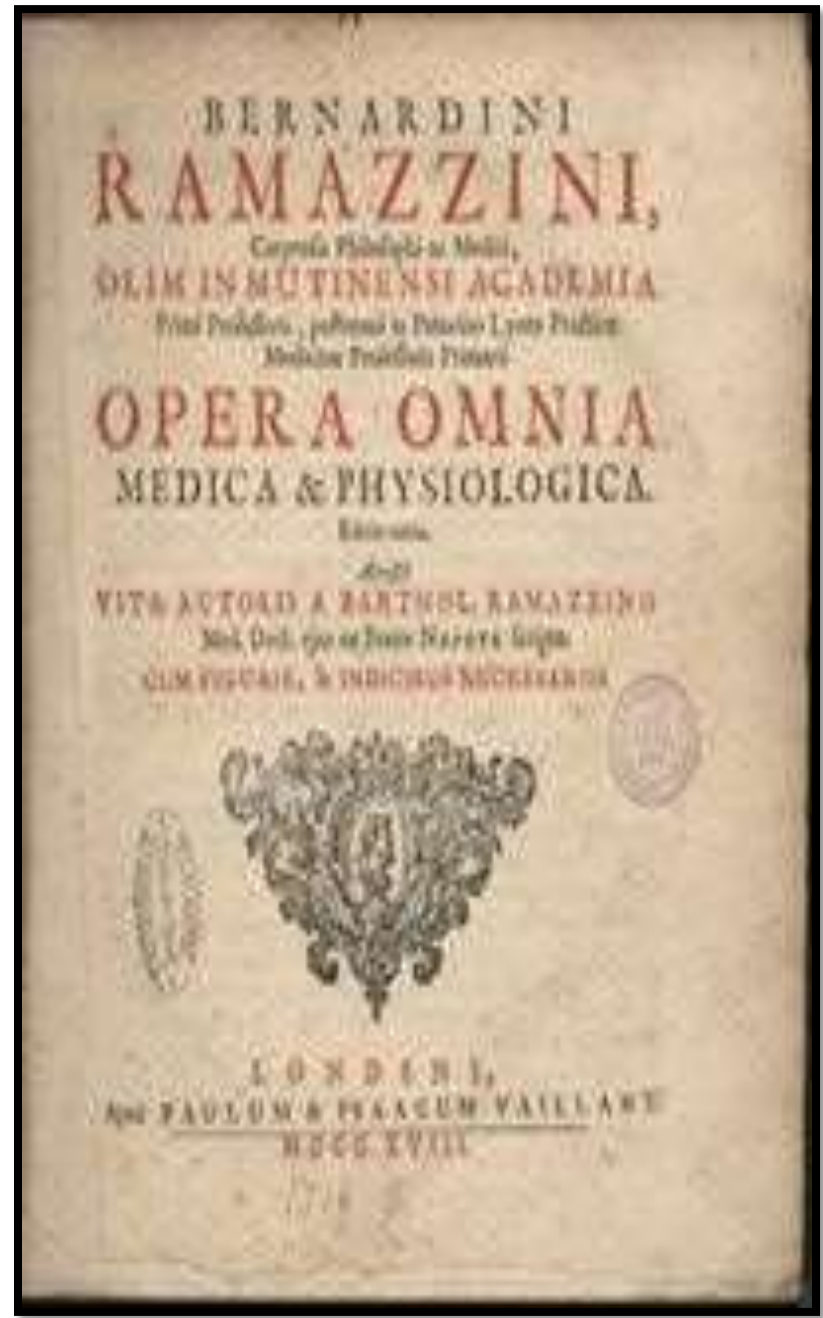
2012'de **MESS** işyerlerinde 6215 iş kazası yaşandı, 8 meslek hastalığı tanıldı. Metal sektöründe, en çok iş kazası Pazartesi yaşanıyor. Kazalar hafta sonuna doğru azalıyor. (**Cumhuriyet**, 9.9.1)

**“ Hekimlik,
tüm olanaklarıyla
çalışanların
yardımına
koşmalıdır.”**

**“İnsanlara
ne iş yaptığını
mutlaka sorunuz.”**

**Dr. Bernardino RAMAZZINI
İş Hekimliğinin Kurucusu**

Hangi yaşamsal önlem alınmamış??

Ama patronlar tüm önlemleri almış!

Fig. 1 Bernardino Ramazzini (1633–1714).

**300 yıl sonra Dr. B.
Ramazzini'ye saygı ile..**

Bangladeş'te fabrika yangını: 120 ölü!

Başkent Dakka'da bir konfeksiyon fabrikasında çıkan yangında en az 120 kişinin öldüğü, 150'den çok kişinin yaralandığı açıklandı.

Fabrikada yangın merdiveni olmadığı öğrenildi!

Fabrikada çalışan görgü tanığı **Ahmed Riyad** yaptığı açıklamada, yangının sabah saatlerinde bodrum katından yayıldığını gördüğünü belirterek, alt katlarda çalışan işçilerin kaçabildiğini, üst katlardaki işçilerin ise yangının hızla yayılmasıyla binada tutsak kaldığını söyledi. Sabah işe birlikte geldiği çok sayıda arkadaşının yanarak öldüğünü aktaran Riyad, **2 Dolar gündelikle** çok zor koşullarda çalıştıklarını kaydetti.
([AA](#), 25.11.12)

28.04.2014

www.ahmetsaltik.net

251

“yanan bizdik, siz kömür sandınız”

28 April - World Day for Safety and Health at Work

- The theme for the *2014 World Day for Safety and Health at Work* is "***Safety and health in the use of chemicals at work***". Chemicals are key to modern life, and will continue to be produced and used in workplaces. With concerted efforts, governments, employers, and workers and their organizations can achieve the sound management of chemicals for an appropriate balance between the benefits of chemical use and the preventive and control measures of potential adverse impacts on workers, workplaces, communities and the environment.

Konu ile ilgili kimi web sayfaları..

www.ahmetsaltik.net
www.osha.eu.int
www.iosh.co.uk
www.calisma.gov.tr
www.fisek.org.tr
www.ilo.org
www.who.int
www.niosh.org
www.isag.calisma.gov.tr/
www.isggm.calisma.gov.tr
www.sgk.gov.tr
www.isagem.com.tr/
www.ankisad.org

Konu ile ilgili kimi web siteleri..

www.ahmetsaltik.net
[www.internetdoktoru.com/pages
hastaliklar_isci.htm](http://www.internetdoktoru.com/pages/hastaliklar_isci.htm)
www.hukuki.net/
www.calismahayati.net
www.ttb.org.tr/kol/is/
www.isttabip.org.tr/
www.cdc.gov/niosh/
www.sendika.org
www.iff.org.tr
www.isgdosya.com/
www.maden.org.tr

İŞ CİNAYETLERİ ALMANAĞI 2012 ÇIKTI!

İş Cinayetleri Almancağı 2012, iş cinayetlerine dikkat çekmek, her gün 3 ila 5 işçinin hayatını kaybetmesinin olağanlaşmasına engel olmak, artarak devam eden ölümlerin "kader" ya da "kaza" olmadığını aksine ihmal, denetimsizlik, taşeronlaşma ve daha fazla kâr elde etme hırsı nedeniyle, göz göre göre meydana gelen cinayetler olduğunu göstermek için hazırlandı. Yakınlarını kaybeden ailelerin çığlığı, adalet arayışı basında sadece duyarlı bazı kalemlerin köşelerinde yer bulabildi. Her ne kadar meslek odaları, sendikalar ve siyasi partilerin büyük bölümünün gündeminde yer almasa da her yıl hayatını kaybeden işçi sayısının, savaşlarda hayatını kaybeden insanların sayısından daha fazla olduğu bir gerçek. Almanak, bu gerçeğin sadece ateşin düştüğü yeri yakmaması, yayılarak memleketin en önemli meselelerinden biri olması ve bir nebze de olsa iş cinayetlerinin azalmasına katkı sunması temennisiyle hazırlandı.

İş Cinayetleri Almancağı 2012, sadece geçtiğimiz yıl başına yansıyan iş cinayetleri haberlerine yer vermiyor. Artık aramızda olmayan işçiler için sürdürülen adalet mücadelelerinin nasıl başladığı, süreç içerisinde nasıl yol alındığı ve gelinen noktada davalardaki son durumlar anlatılırken Adalet Arayan İşçi Aileleri'nin her ayın ilk pazarı düzenledikleri Vicdan ve Adalet Nöbeti'ne değiniliyor; ailelerin bir arada ve ısrarla tüm sorumluların yargılanmasını sağlamaya dönük çabalarına da yer veriliyor. İş Cinayetleri Almancağı 2012 iş cinayetlerinde yakınlarını kaybedenlerin ailelerine de seslenerek mücadeleye davet ediyor.

**Kitapçınızdan İstemeyi
UNUTMAYIN!**

Dağıtımçı: Alfa Basım Yayım Dağıtım

İtmut
YAYINLARI

Dr. Ahmet SALTİK

www.ahmetsaltik.net

**PAYLAŞIMINIZ
İÇİN
TEŞEKKÜR
EDERİM...**

Emek en yüce değerdir..

Emeğe saygı, insan olmanın baş koşuludur..